

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూన్ నెల 9-వ తేది శుక్రవారము

No. 59.

సంపుటము ౯

మండుభినామ సంవత్సరము, కృష్ణమాస శుద్ధ పౌర్ణమి గది.

సంచిక ౫౯

అమృతాంజనము

గాయము పుండ్రకు ఘనమయిన మందు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.

అమృతాంజనము అన్ని సెప్పులకు సిద్ధమృతము.

అమృతాంజనము అమృతశబ్ద మాదినిగల మాయమందు గాదు.

నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.

పంచభాషచీటిని చూచిగొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము అంజనశబ్ద మంతమున గల నకలుమందు గాదు.

అమృతాంజనమునకు సాటియెనమందు అమృతాంజనమే.

అమృతాంజనం డిపో, { 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, జార్జి టౌన్ - మద్రాసు.
తేక 109 ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు - బొంబాయి.

107-108 డిగ్రీల యెంజవేషిమి తెలియకుండు తెలుగు?

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

అమృతాంజనములకత్తెలము

ను ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎంజవేషిమిగాని తెలియదు. ఈ కత్తెలము కండ్లకు, మెదడునకు, చలనకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుబోట్లను నిర్మూలముచేయును; కలసెప్పులను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చువలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడచెట్టలను రానియ్యదు. యోచన చేయువారికి ఇది మిక్కిలి మంచికత్తెలము. సమస్తమైన శత్రురోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధిచెందినది. స్వాకిగు, పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసా రు 1-0-0. [క్యాటలాగు ఉచితము. అయిచ్చేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకవీధి, మద్రాసు. తంతిఅడన్:-మంజిట్, మదరాసు.

అండ్ ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి (లిమిటెడ్)

19, హారిస్ రోడ్డు, మోంట్యురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

ఉత్పాదకమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల

డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ ఎమ్. బి. & సి. ఎమ్

గారి చేస్థాపించబడినది.

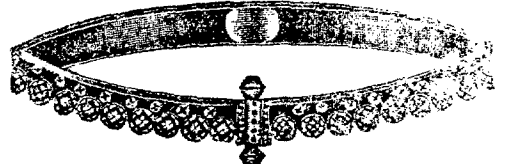
ఒక అణాస్థాంపును పంపినవారికి మా క్రొత్త క్యాటలాగు పంపబడును.

ఆంగ్ల, తెలుగు, అరవభాషలలో క్యాటలాగులు గలవు. (3166)

మోహనీతైలము - వెండుకలను పెంచి నిగనిగ లాడించును

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది-5తు లములు నూనెగల సీసా 1-కి అణాలు 12 మాత్రమే నెం. 6, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు. అమృతాంజనం డిపో, నెం. 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

మొదటిరకము పెండిచే (6)

తయారు చేయబడిన

నవ నాగకముకు తగి. ట్టి పలురకముల పట్టె గొలుసులు, మిరి గాల గొలుసు, చట్టగొలుసు, కజ్జగొలుసు, సేమియా గొలుసు, అంజెలు, బెల్లులు, ఒత్తెనులు, మహాత్యాగాంధీ, లోకమాన్య తిలక్ పతకము మున్నగువి విక్రయమునకు సిద్ధముగా వున్నది. ఒక సారి చేయుచేసిన తరువాత ఎప్పుడూను మానడక వస్తురు. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ (1942) నగలుకర్రలు, చైనాబజార వీధి, మద్రాసు.

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా గ్వంట పడకలమీద రంగునానంచి. శేకు కలప తెప్పించుటచే వపుకగా ప్రళప్తమైన, శేకుమానలు కమ్మలు, దూలములు, చవునుకు డ్దు చిల్లరగావన్న, వర్తకులను టోకు భరతున్న కిక్రియించు చున్నాము. చెన్నపట్టణం కట్టకంటే మా శేట్టు తక్కువ, రయలు చార్జీలు కూడా తక్కువన నుండును, కాబట్టి వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయును, కంపెనీవారికి

శేకు కలపకర్రలు, కాకినాడ.

అత్యాశ్చక్రము. విల్వేది లేనాము ఆమృతాంజనము

ప్రతియింటనుండదగినవస్తువు, అనేక వంశములికలనండి తయారుచేయబడినది. ఒక గొలి పరిమాణముగల మందు ఘటించిన మూలవ్యాధి, అత్యుష్ణము, పీడనము, కంఠపునోవ్వి అశ్లేష్మము, మలబంధము, భేదలు, వాంఛ, నీరుజ్వరము, మొదలు కఠిన వ్యాధులను అత్యాశ్చక్రముగా అనల్ప

కాలమున అనివారింపజేయును. ఆరోగ్యకంతులకుకూడ బలమును పలుకర్చును కలుగజేయును. శాస్త్రము క్రమము శేయబడినది. దీనియందు లోపాలలోపములు కనబరచువారికి 50 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును. వెల సేతు రూ. 2-2-0 టి. వి. పెరుమార్లు అందు కంపెనీ, పోర్టు బాక్సు నెం. 12/4. మదరాసు.

వనోషధిసరస్వరిల్లా

కత్తిపానకము రక్తముయొక్క పరిశుద్ధతను బోగొట్టును. అందు శేర్మిక గాంచినది ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకొండం ఎచ్చటికైనను తిసాలాఖర్చు ఖరీదముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్ నెం 144 శనసవాడి, బొంబాయి

సామాజ్య పాఠశాలము

డాక్టరు మణిలాల్ గారి ఆభిప్రాయములు

ఫిజీ భాషాగురు డాక్టరు మణిలాల్ గారు బొంబాయి కీర్త్య కల్పితము. బొంబాయి క్రాంతికా క్రాంతి, వాతావరణముచేతగా వారు బ్రిటిషు కాలనీలగాను, అధికారాధిపత్యములలోను బొందిన యవమానములను దెబ్బి, ఆశుభావమును అన్తరీక్షనుండి క్రహించి మేము ప్రకటించుచున్నాము. వానివై వ్యాఖ్యాన మనవలయు]

నన్ను కాల్చెనమనిరి

ప్ర:—ఫిజీనుండి మీరు ద్వీపాంతరవాస మే, యెటుల బంపబడి?

ఉ:—ఫిజీలో నావై బహిష్కారపు తుర్రువు వారి చేతులదెను. అందువలన నేను ఫిజీకాలనీలో కొన్ని కొన్ని కష్ట కష్టములలోనికి వెళ్లడం చేసింపబడితిరి అందువలన నను భావములు లేని వోట్ల ను నన్ను వోట్ల లు, పోలి నుయే గాటులు లేనివోట్ల నుండవలసి వచ్చెను. ఆకాలనీలో రేచేడ్లకు వైగా నన్ను రివి ద్వీపాంతరవాస మంపుటకు ఆ గొప్పకు అధికారము లేపోయెను. అందుచే ఆయన నన్ను బహిష్కరించుటకు ప్రారంభమును ఆచరణలో బ్రెస్టిలెసి వచెను. యూరోపియన్ ప్రాట్యుప్రభుత్వము వా రేమియును చర్చికికొననియెడల తాము యిచ్చము వచ్చిటుల చేసెదమని స్థానికప్రభులలో బెరరించుచు క్రొటొమటవలనను మరొక్కొక్కానెములవలనను ఫిజీవన్ను నావై నట్టిచర్య దీసికొనుటకు నిష్పాదించబడెను

ప్ర:—అయితే ఆయూరోపియన్లు మిమ్ముల నేను కొన్న నడవేసిరి?

ఉ:—వారు నన్ను కాల్చివేసెను నడవేసిరి. అటులను జుట్టులై యుండిరి నీ నాకు ఉత్తరములు గూడ వచ్చెను. ఆ ప్రధు నా ద్వితి, 1880 ప్రాంతములలో కెమికలో కన్వపరిధియు వచ్చి. పును నీగ్రోవాడుకును గార్డెంయున్నదితిరి నండెను.

డాక్టరు మణిలాల్ గారు రంతు తాము వనించుటకు నిష్పాధించిన ద్వీపములో తనకు నిర్విక సత్కారమును, జ్యోమలగ్రాసంగినదానిని, యంతర్యత్యాము గలదో తెల్పెను. గోవాకు 13 మిల్లింగు లిచ్చినను సముద్రము ఒడ్డున చితుకు లేనికొని తనవల తానుకేసికొని వారిలు కాపురముందు తావులలో నుండ వలసివచ్చెను. అక్కడ ఎట్టి సౌకర్యములును లేవు. జర్మను లటులగాక ప్రభుత్వపుభక్తు. క్రింద జీవనము జేయుచుండిరి. వారికి (రియాలిస్టు భక్తును ప్రభుత్వపువారే ధరించిరి బోలు లోగూడ ఆయన యిట్టి అచర్యాలనే బొందవలసివచ్చెను.

న్యూజీలండు ఆనుభవములు

ప్ర:—న్యూజీలండులో మీకట్టి సత్కారము లు గలదా?

ఉ:—న్యూజీలండు కన్వయు ఉద్యోగులు, వాతావరణము జేసినవారు, నేను చాల ఉత్తరములమైన ఆందోళనపడవ ను దెబ్బి. న్యూజీలండు వార్తాపత్రికల ఫిజీనిజేలు కలు నన్ను గూర్చి అసత్యవార్తలను కొన్నింటిని బంపిరి. అందుచే నన్ను ఉద్యోగము నన్ను వెంటనే పడవ దీనియ్యలెరి. వారు వెళ్లింతును ప్రభుత్వమువారికి రంతుయిచ్చి కను గొనిరి. ఫిజీని దొంగలవిధికగూడ తంతువార్త లంపి కనుగొని: నన్ను కొడికాలము మాత్ర ముండనిచ్చుటకు విధుల క్రయముల గానించి తుట్టువడకు మరువాడు నన్ను ఒడి దీనిచ్చిరి. నన్ను ఒడదిగనిచ్చి నది గత్యంతరము లేక పోవుటచేతను, న్యాయప్రకారము న్యూజీలండులో దీని నీయ: పోయి. యెడల ఫిజీకి తరిగి పంపవలసియ్యునయినా, అప్పుడు యూరూప అక్కడవచ్చునయినా, ఉత్సాహంతయు నేనుండు టుట్ట పాను గావచ్చునయినా ప్రాప్తియెడగాని న్యూజీలండు పార్లమెంటులోజెప్పి. నేను నీడరిజిజేయవలె న్నుచో న్యూజీలండులో పరిశీలన న్యాయవాదవని చెప్పి. సరెయిని ఉట్టిజేతితి. అక్కడ చదువుగాజేయుటకు గోల నిచ్చితిని. మొట్టమొదట, అక్కందు లా సానైటీ అధ్యక్షులకు రిచియండు గారు నన్ను చేప్పినటుటకు అన్యంతర మేమియును లేదని చెప్పిరి. అయితే తనెను వచ్చునకి, ఫిజీనుండి ఆరబుక్ పోవ, యం, స్కాట్, నువానుండి కే. సి, మేయరుగారు రేచేడ్ల కేటి పు, యిగ్గి క్ల్యటి క్ల్య కాన్సిలు సభ్యులు చెప్పిన మీదట కారణము దెల్పక నేనా

ది భాషాజ్ఞాన బ్రహ్మసంఘము కేసుండిచ్చిన యూరోపియన్లు దాఖలుచేసిన ప్రతీకములను జూపించిరి. అందునను సచ్చార్త్రుడను గావనియు, ఫిజీలో కరిగిన సమ్మెలకును అల్లగులకును దొమ్మిలకును నేనే కారకుడ నని తెలుపబడెను నేను వానిని ప్రతిఘటించుచు ఫిజీ కన్వయత్యాములేని 20 మి. దియూరో పియనుల అడ్డంట్టులను దాఖలుచేసితిని. వారు ఫిజీకికేల, స్కాట్టు అభిప్రాయములతో కేకీభరింప జాలవని గూడ కన్వయతో బక్కె. స్కాట్టుగారి ఆభిప్రాయమునను మరొకొందఱు ఆకంవారి ప్రోత్సాహములవలనను వాద భాష అంగీకరింప బడక పోయెను నేంతట న్యూజీలండు నుండి యి. దియూరు బయలుదేరితిని.

సింహళములో సత్కారము

సింహళములో ది గానే కొందఱు రివిల్ వాయకును లనికొంటిని. మీ నన్ను సింహళం నుక్రియ కొద్దుల ప్రతేకంపుయని కోరి. వల్లెలు రిజెప్టాకు దిదభానుజేయగా ఆయన అందరి నిమయములవలె ఈయన చాల సచ్చార్త్రుడని వ్రాయజాలని చెప్పెను. నేను సింహళములో పుట్టలేదని యా, నన్ను స్యయముగ నెరుంగనియె, ది భాషాదారు గొరి తనగూర్చి తెలికొను విధమును ధర్మమాత్రిములు దెల్పుట లేదనియు, నా విషయములో నడవనుగూర్చిన సంతి యెలరు దెప్పింది జూలూ మటలేదనియు ఆయన చెప్పెను. కన తట నివిష యమున కొద్దుమిదు. తేలవయునిక్రియత్తింపుచుంటిని అంతట నీ వారం ప్రభుత్వమువారు నేను కిర ననరి లేదీవాటికి సింహళం విడిచివారె నని వోట్ల ను వారి చేసిరి అది యిగ్గి క్ల్యటి క్ల్యకమాత్రిము గావచ్చును. అప్పుడు నేను యిండియాకు రావలసివచ్చెను రామేశ్వరములో, యవరాజు మద్రాసులోదిగిన 18 వ తేదీన వారతాళముజరిగెను, తీరిక కారణము నేను గావచ్చునని పోటీనువా:ను కలెక్టరుగారిను ఉగించిరి. అప్పుడు నన్ను హి. దూధ్యకాలలోనిగిరి వదిలి ఇల్లిపోవలసిదగా క్రిత్యత్యేయమని వాని ఆయూనికను చెప్పెనును గోరి. అప్పుడు నేను రామేశ్వరముండి మద్రాసుకు వచ్చితిని.

ప్ర:—మిమ్ములను కాలనీలలోనుండి వెదలగొట్టెది మీరు నిరాకరణవాదు లనియో?

ఉ:—నేను నిరాకరణవాదివై యుండలేదు నేను సింహళముకు పరునమైనదారిగా సింగపూరు కలసియును నెక్రెటరీకి అక్కడ నుండనీయవలసిదగా వ్రాసితిని ఆయన నన్ను యిండియాకు వెంటనే వెళ్లబోలు బయలుదే:వకు ను దనిచ్చెనని ప్రభుత్వం మిచ్చెను. మారిమనుకొనియెలునెక్రె రి, కాప్యాను పోర్టును యిరిర కాగితములను గరి నన్నుచో అచట దిగవచ్చు నయినా, వెకుటిడక గరిర తేనుచో వారు నన్ను వెంటనే ద్వీపాంతరమునకు పంపవలసియండు ననియు వ్రాసిరి.

సామాజ్య సూలము

ప్ర:—మీవై ఈ పాకు కారణ మేది?

ఉ:—నేను యీ కాలనీలలో నుండు భారత కార్యకులను సహాయము జేసి యేదైన క్లిన్వసత్యము దెచ్చివెల్పెద:ని అచటి ప్రభుత్వములవారు చాల భయపడిరి.

ప్ర:—అయితే యీ కాలనీలలోను అధికారాధిపత్యములలోను భావములు నీయల: గూడబడుచున్నావా?

ఉ:—అట్లేరియలో నన్ను చాల దయతో బాగుగ నే నర్కరించిరి. న్యూజీలండులో నాకు కార్యకులవై ఉంచుటకు బహిలకు. కార్యకులనగా భారతీయులకి గాక అది యూరోపియనులకు గూడ సంబంధించినది. అచట భావతీయులు కార్యకులు కొలదియంది మామే గలరు.

ప్ర:—యూరోపియన్లు కార్యకులు తమ యధికారములకు వలె నాకును వందనము జేసెడివారు. నన్ను పార్లమెంటుకు పంపెదమని గూడ చెప్పిరి. నేను వేరు నాతివాద ననియు, వారి నాయకుడుగ నుండి వారిని క్రహింపజాలని చెప్పెను వారు అటుల జెప్పిరి. నిష్కూటటంగుటచే వారలకు నాయయ అంత అన్యము గలదు.

ప్ర:—అయితే యూరోపియన్లు యిండియా ప్రభుత్వము వారుగాని, భారతరాజ్యాం మంత్రీ గాని మీ కక్షయున నేమి కు సహాయము జేయలేదా?

ఉ:—లేదు. వారు కలసియును ప్రభుత్వమువారి రిగ్గియును సమ్మియుండిరి. కాత్రి గారు లండనులోను యిండియాలోను నా పక్షమున యె త జెప్పెను యెటుల జరిగెన. పోలకు గారుగూడ మాంటాగూగారి చూచి చాలనేపు మాటాడిరి. కొని లాభ మేమియును లేకపోయెను.

ప్ర:—ఫిజీలో మీ ఆప్రియాట యేమి?
ఉ:—ఫిజీలో నా ఆప్రి విలవ లేనిదాయెను. వానిని కొనువాగుని అద్దెను పుచ్చుకొనువారగాని లేరెరి. వాని ఖరీదునైక బొందజాలను. అది న్యాయప్రకారము ప్రభుత్వమునకు సంక్రమింపలేదు.

ప్ర:—వారు నీకు ఆప్రినిచ్చి, జీవనోపాయమును గూడ లేకుండ జేసిరా?

ఉ:—అవును. ఇట్టి సత్కారములను యిండియాలో గూడ దుర్విపాకము కొంత కల్గింది. నామిత్రులు నన్ను కాచి యేరగించుచున్నాను.

ప్ర:—బ్రిటిషు పాలనవలన కల్గిన లాభములను మాకు యిచ్చియేదా?

ఉ:—ఇదియే స్వప్రముగ గానించుచున్నది.

ప్ర:—మాంటాగూ గారు మీకేమియును జేయలేదా?

ఉ:—ఏమియునుచేయలేదు బ్రిటిషు సామాజ్యముల్లలు, పిల్లి గులు వెన్నులమీద నడుచుచున్నదని యిప్పు డర్కము దెలియును. ఇప్పుడు నన్ను ఫిజీకి వెళ్ల. వచ్చి-వో వాని తమ లాభములను కొల్పోవలసివచ్చును.

ప్ర:—మిరిప్పుడేమిజేయ నడవేసిరి?

ఉ:—నేను నిరాకరణవాదినిగాను కాని బ్రిటిషు న్యాయముందలి సౌమ్యము నాకు దెలియును. న్యాయవాదికృత్తి:భ్యకింప పాడిగాదని నానునచ్చుకు దెలిసిను, ఇండియా కాలనీలండు కార్యకులకు కొంత నిజేకు నడవేసిందిని న్యాయవాదికృత్తికు దలి యాభ్యమును నేను జూచితిని. ఇండియాలో నిరాకరణోద్యం ముండగా నేను ఇచట న్యాయవాది కృత్తి నభ్యసించి జీవితము గడవజాలను.

నీ ది.

ప్ర:—కొన్ని సంఘములు యూరధ్యనే సామాజ్యోదన కహాత్సరమును నల్పెను. అట్టిరిరి భావతీయులు, మిగిలంగిన సత్కారమును ట్టి నేర్పుకొనదగినది యేమి?

ఉ:—ఎ:నైనను భావతీయులు, బ్రిటిషు సామాజ్యములో సమానులగ జూడడుచున్నారనిగాని, జూడడుదగిన గా. తలముట తప్పు విలవనగా అందువలన క్రొటొమటలోని గొప్పభవ:కులలకు వర్తకులతో సంఘర్షణము కల్గును. ఇండియాలోనుండి విదేశీప్రభుత్వమువారి మోసములనున్న, అమిత భారముకు పన్నునున్న తొలగించి నాత్యభివృద్ధికి పాటుబడకుండ, బాధ్యత లేకుండ నేకాలనీలకై పాంపోతులవలన లాభములేదు. ఈకాలనీలకు తప్పించుకొనపోవుట తాత్కాలిముగ గావచ్చును. కొంతకాల మైనపిదప మరచాజిభ్య విరోధము అభివృద్ధి జెంది, ఇండియాలోకన్న కాలనీలలో నీ యలు గ పరిగడింప బడుదుము. కావున యిండియాలో బాగుగ పనిజేసి, మనవిద్యవ్యవస్థముల కక్షించుకొనుటకు పోరాడగలయును. అప్పుడే మనకు విజేతము లలో గౌరవమును. కాత్రి మున్నగువారు పొందినసౌకర్యములు నృతాక్షు:ములు: నున్నవి. ఎప్పటికినీ జేయుండును. అది రోగికివధ్యమువలెనుండవచ్చును. అటులగొమునకు కాత్రికంటి వారలు చుడలకొలది వలసదేశములకును, అధికరణ రాజ్యములకును వెళ్లినను లాభమేమియు నుండదు.

ప్ర:—బ్రిటిషు సామాజ్య మంతటను భావతీయులు నీయల: పరిగడి కుబడి అచటినుండి తిరుమగట్టుకుచున్నారనియూ మీరుచెప్పెదా?

ఉ:—భారతీయులు బ్రిటిషు సామాజ్యములో నితర భావములందు ఆహూనపరుప:డి వెదలగట్టును చున్నారు యన యాందోళ:ము కలన అచట ప్రతికారము కల్గు కాలము గచ్చును.

ప్ర:—అయితే యీ సామాజ్యమును, సమావర్త్యమును కూర్చిన మాటలును చంద్రుని పాక్షిక తేజస్సుంటిదియేనా?

ఉ:—అవును, అంతే.

ప్ర:—మీరు యిప్పుడు వెడిపోయిరవా రైతిరా?

ఉ:—అవును. వాకిపుగల బంధువులకు మిత్రులును యిచ్చినది తప్ప నేమియునులేదు.

అధికరణ రాజ్యములో కాత్రి గారేమియును జేయజాలరు. ఫిజీలో నేర్పి ప్రభుత్వములు జేసినను యేమియును జేయలేక పోయెను. కాత్రి గారు వెళ్లులయును మంచియు చెకుటను కలసియున్నవి. ఆమున భారతీయుల మంచికి ఆటంకములుగ నున్న విషయములకూర్చియోచింపవచ్చును. అట్లేరియా, న్యూజీలండులో చాలమంది కాత్రి గారి ననులేకొనింపకపోవచ్చును. ఏల యనగా కార్యకులు ఇట్టివాని ప్రభావిరోధులు: భ వించెదరు.

భారత తేజోమయమహావీరుని విగ్రహమును
 ఘనమునకును యజ్ఞసరము. భారత జాతీయోత్సవమునకు ప్రతి
 కూలముగ నిచ్చుట యిచ్చే మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వమును
 యజ్ఞసరమును. ప్రతికూల ప్రచార మొక్క యిదేమనంత
 గాక యూరోప్య దంతికును జగదున్నది. విజ్ఞాపన
 విజ్ఞాపనలపంపు ప్రాజ్ఞాధి మూల బడినది. అ
 నను ప్రతికూల ప్రచారమును మాత్రమే ముగిసినది.

నటించితిమి. మనము ముఖ్యముగ ఆచరింపదగిన హాశము మాయొంటి గలదు. భారతవిద్యార్థు లీదేశము కు వచ్చితిమి వారి, కొన్ని కృత్రిమపు సంఘములతో చేరుట సంభవించుచున్నది. అట్టి సవావాసములను వారితోభక్తితో హాసకముల చేయుచు. విద్యార్థులు తమంతట తాము తమ పనులను ఇతరుల సహాయము నపేక్షింపఁజేయఁగోరుదుకొనిన బాగుగనుడిను. ఏమియును దైనను, అననుష్ఠానము, తమతోడే దేశీయ లనే కొరకన్నును. తోడదేశీయుల సంఘ మొటియింప, వారు అచ్చటికే వెడలరవును. ఈకారణములవలన తాము తీర్మానము నామోదించుచుంటిమని హాస్య మెనుగారు పలుకగా అంగీకరింపయ్యెను.

ఉపసంహారము

సభను ముగించుచేయుచు హార్మి మెనుగారు మల నొక మాట్లాడునట్లునెరిరి.

“భారతజాతిసాధ్యము కేవలముస్వాతంత్ర్య తో నడచుచున్నదని కొందఱు భ్రామింపచుచుండిరి. గాంధీమహాత్ముడు స్థాపించిన సహాయరాజకీయద్యయము నట్లు క్యవారింపట యధర్మము. కాని యిట్టి సహాయములందు ఇదివరలో కేవలము భారతసమస్యలకు మాత్రమే నిర్బంధము వారము. కాని యిహా రట్లుగాక, ప్రపంచ జాతి సమస్యల నన్నిటిని చర్చించితిమి.

భారతదేశమును సుమారు నూట యేబది సంవత్సరముల నుండి రాజ్యము చేయుచుండిన విదేశీపు పరిపాలననుండి తప్పించుకొని స్వాతంత్ర్యము ననుభవించ వలెననెడి స్వప్న చాండుట వాస్తవము. కాని వనరలనే యితరులు పడుకొట్టెను అతో సాను భూతి సావధానము యున్నది. అయింపు వారు మనకన్నను చాల కాలమునుండి స్వాతంత్ర్యమునై పోరాడు చున్నారు. ఇతి తులన బాధకొట్ట నరద్యమింప జడె క ర్యములగా భారతీయు లెప్పుడను చేతుల కలుపరు. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యము సం పాదించుకొనిన తరువాత, ఇతరులకు స్వాతంత్ర్యమును కార్యము లందు వారు సానుపడ గలరు.

నిరంతరదేశ్య భావము ముప్పదికొట్ట ప్రజలయందు నాటుకొని యుండుట ఎవరికైనను ఆశ్చర్యము కలిగింపక మానదు. తాను గావించిన ఘన కార్యములకు రెండరు ప్రభువు గర్వపడవచ్చును. రాజకీయ నేరములను మోపి ఆతడిపట్టిక నుండునని నేలమండింప నడితులను కారాగారముల కం పెను. నిష్పందిధాన మింక సాగుచునే యున్నది. దేయును నేనానికని రెండిగు ప్రభువునకును, విశేషతారతమ్యము కనిపిం పును. ఒకరు దేవామును, పరిమోచురు ఆత్యును చంపబాను కొనిరి. కాని భారతప్రజ యాత్యును చంపుటయందు వీరికవులూ నొక్కరైన భవ్యము గాకుండెను. అహమ్మదు కాకాగారిము నందు నూపరంబెండెంటు కూర్చొని యుండుట యు ఆరిని సాన్నిధ్యమున కొలదిపాటి యంగవస్త్రమును ధరించు గాంధీమహాత్ముడు నిలవడి యుండుటయు స్మరించిన భారతప్రజలకు గలిగిన పరాధక మిట్టిదిని బోధపడగలదు. ఇది వారికి విజయవిహ్వముగ నుండియుండవచ్చును. వైన కల్లంప జడిన రంగమునందు పరాధము గలిగినది కెయిలు నూపరం బెండెంటునకేగాని గాంధీమహాత్మునకు గాదని మనకు తెలియ గలదు. ఇప్పటికిని లోకులు వైరెటును దూషించుచుకొని ఏనశ్రీ స్తుతమాపించును. అలాగుననే కారాగారములందుండి యు నదివలచందయూ రెండగుప్రభువు అపవజయమునకు పరిమాణ ముగ నొప్పుచున్నారు. ఈ అపవజయ మింకను అధిక మగును. భీతా క మామైయున్న ప్రభుత్వము ప్రసిద్ధి చెందిన ఒక్క జేతభిక్తునైనను బయట నుండనియ్యటలేదు ఏదో యొకభయగ నట్టి వారిని పట్టివైచుచున్నది. కాని భాగ శీయు లిడికాక తమ భయమును, సంకేపమును చెబుచు కొనినందున, విజయమును బడచుచుండిరి. స్వాతంత్ర్యము వారి మనస్సునందు న జిడినది. మిగత భాగము దానియంతట ఆదియే ప్రవహించును. ప్రభుత్వమువారు మంచి చేసినను, మరేమిచేసినను, భారతీయులకు నిమిత్తమలేదు. ఇదిమిదట వారు ప్రభుత్వమువారివంక దృష్టిసారంపక, స్వయంసహాయమే తమకు శక్తి యని నిశ్చయించుకొనినారు. సహాయరాజకీయవిషయ విడి యే. (కరతాశ్చర్యములు) — హంబయి కానకెలు.

జూలై 8 వ తేదీని ఆస్పాన-కంగ రైల్వేమీద చర్యార్థ మున్న 1½ గంటల కొక ప్రయాణము-సామానుల రయలు నాగ కొట్టఁబడినవిషయము చేరగానే, 8 సామానులపెట్టెలు క్రిందికివొరెను. ప్రయాణికుల కెక్కుకొ గాయములు తగలలేదు.

మలబారు పరిస్థితులు

కల్లికోట, జూలై 8:—దేవధారుగారు ఆంగడిపురము నకు వెళ్లి అచ్చటి ప్రజలకష్టములను గురించి విచారించి సారి ప్రజలకు పశేషము ఇచ్చుదులు లేవందున ఇచ్చట కొంతా మమునసాపించుట అనంపమయ్యెను. సామ్యసంకల్పము లందే జూలై, ఆ స్థుమానులలో మలబారునందు కాటఁ ముండును. ఈసంస్కారము ప్రజల కష్టములు పశేషమును నుండును గాఁ ప్రభుత్వమువారు చాలసహాయము చేయవలసి యుండుని అనేకమంది సలహా నిచ్చుచున్నారు.

దేవధారుగారు రిప్పటిమిడి పుష్కల్య గాజుగారి స్వగ్రామము వంకాడకు వెళ్లి. కృష్ణవర్మ రాజుగారిక ప్రణేయపాత్రామిక పాతకాలను స్థాపించి, అచ్చట అనేక ఇనుప విల్లెలిసామానులను కేయించుచున్నాడు. ఈలాగేకొ నుండి వనోన్మత్తి వొక మున్న. నేనీ, మున్నగు పరిశ్రమ లను స్థాపించుట కతడు యత్నించుచున్నాడు.

మంకాడనండి దేవధారుగారు మాంపురమునకు వెళ్లి. గత ఆగష్టు 26 వ తేదీని గొప్పయ్యద్యయ జరిగిన సోకత్తురును జూమకు వెళ్లి. గతరాత్రి 10 గంటలకు దేవధారుగారిని విత్తు) తోకూడ కల్లికోటకు తిరిగవచ్చిరి. కష్టము జరిగినసల ములలో వారు 800 మైళ్లు తిరిగిరి.

మలబారు కలెక్టరు లేఖ

మలబారు సబ్డివిజను గురించి కలెక్టరు హెచ్. హెచ్. ఎల్లినా. వి. సి. యస్ గారు జి. కె. దేవధారుగారి కట్టా లేఖను వ్రాసిరి.

ఆర్యా, మలబారులో కష్టశరణుడన్న ప్రజలకు సహాయ మొన ర్చుట కింక ఎక్కువకష్టము గావలెనని మీరు కోరుచున్నారు. అనేక వార్తాపత్రిక లలోను, మీ స్వంతపత్రికయగు “సర్వెంటు అఫ్ ఇండియా”లోను మలబారును గురించి వ్రాసుబడుచున్న అతిశయోక్తులను మీరు అత్యుద్వేగితోబోవుట నాకు సుతొన మగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్న సహాయమును మీరు క్రద్ధతో గమనించినట్లగు పడదు. చిన్నబుణ ముతే 2½ లక్షలను మించినది. అధికారేతరులకూడ సహాయ మొనర్చుట కవకాశమున్నది కేవలగీకరించుచున్నాను. నాభా మములను గురించి వార్తాపత్రికలలో కొన్ని అపోహలు కల్పింప బడుచున్నవి. విప్లవము జరిగిన కొన్ని గ్రామములందు కొంత మంది హిందువులకు మాపిలాలకు అధికారేతరులు సహాయము చేయుట ఆశ్చర్యకరము. కూటికి లేక ఎక్కువ బాధపడుటలేదు జూలై, 27 స్థుమానులలోమలబారులో సామాన్యముగ కరవు ప్రజలును. ఇప్పుడే సంకల్పము ప్రజలకొన్ని తొలగించుట కుప్రభుత్వమువారు కేంద్రసహాయ స. ఘమువారు చేరితొడ్వక వలసియుండును. ఇందుకుమీరు ద్రవ్యమును గోరుట న్యాయమే. కమిటీతో సంప్రతించుట

కల్లికోట, జూలై 7:—నిన్నుచర్యార్థము దేవధారు గారుకేంద్ర సహాయసంఘమునకు తమ పర్యవసపు అనుభవముల నన్నిటిని దెలిపిరి. నిరాధారాలగుస్త్రీలు, పరిశ్రమకల్పి కిగియు చేతనిండ పనితేక బాధపడుచున్న దృఢకాయలు, తల్లికండ్రులు లేని పశుపిల్లలు, 2లవలెముతో మాపిలములముగో చేర్చబడిన వారు మున్నగువారికి గాకలిన సహాయమును గురించి అతడు మాట్లాడెను. అతడు కొంతెట్లు సహాయము చేయుటకు కవిటీ వారంగీకరించిరి. కమిటీవీక్షున దేవధారుగారు ద్రవ్యమును ప్రోగుచేయుచున్నది సెలవొంగంగిరి.

నిన్న సానంత్రిము మంజీరామశాస్త్రిగారి అధ్యక్షత క్రింద దేవధారుగారు యజ్ఞశనక్రైస్తవవందరకులో నువ్వొ సిం చెను. కమిటీవారు ప్రజలందరికీను తొలగించుటకు చేసిన మహోపకారమును గురించి అతడు విశేషముగ చెప్పెను. కష్టస్థములలో ప్రజలొక చాలబాధపడుచుండిరి. కాన ప్రభుత్వమువారు, అ: కారేతరులును చేరి వారికి సహాయము చే: వారివైముల కంతంపశేయకలెను ప్రజలకు సహాయము చేయు టయందధికారేతరులు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడవలెను. అర్థి పుర్నిర్యాణమునకు ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు బుణము నియ్యవలెను. దేశద్రవ్యమును ఆయోమాగ్నములను నిర్మించవలెను లలనంతముతో మహమ్మదీయమతములో చేర్చుకొనడివారి: తిరిగి హిందూమతములో గలుపుకొనవలెను. హిందూమహమ్మ దీయ మతిగురువులుచేరి ఈ సమస్యను పరిష్కరింపవలెను.

హిందూ మహమ్మదీయ మతములకు ఒకటే పాతకాలగా విద్య కలుపుచుండవలెను.

ఉపశ్యా కుకు వచయతో సభ ముగించెను. దేవధారుగారు గా. నాపుగారితో సంభాషించుట

ఉదకమండలము, జూలై 8:—మలబారుమండల కలి స్థికుల గురించి జి. కె. దేవధారు, వ్రావిడుగారలు గా. నాపు గారితో సంభాషించిరి. అప్పుడు సజ్జన-జనాల, మలబారు కలెక్టరు ఎల్లినా, ప్రధానకార్యదర్శి ప్రచంగార లచ్చటనే యుండిరి. ఇటీవల కేశవద్యయను తాముచేసిన పుట్టనగునందు గలిగిన అనధికారములను గురించి వారివురు చెప్పిరి. హిందూ, మాపిలాల కష్టని వా గుకు వైకొనకొనిన కల్యణగురించి ప్రభుత్వాధికారులు, దేవధారు కవిటీ రు కపు దేశభిప్రాయాలై యున్నార, మాపిడిపడ్లను జనపడ్లను మాత్రమే భుజించుచు బ్రతుకు చున్న ప్రజలలో అంటుకో. ములు 2యల దోచుచున్న దేశ భారుగారు భవపడిరి. ప్రభుత్వమువారు, అధికారే గ సహాయ సంఘములెట్టి సహాయ మొప్పుకలెనో కర్ణయించ బడెను, ప్రభుత్వము వారెక్కువ బుణముల నిచ్చుట, క్యసాన దారులు తమ స్వంతగ్రామములకు జనితిరిగి తమ భూములను దుమ్ముట, పనిలేని దృఢకాయలకు పని ఇప్పించుట మున్నగువలములను గురించి చెప్పులు జరిగెను. వలబారుపుర్నిర్యాణపు క ఘమువారు క్యసాన దారులను నిగ్రా హమును తిరిగి పంపుటకు ప్రయత్నింపవలెనని గా. నాపుగా రభిప్రాయపడిరి. హిందూ, మాపిలాలబయిర కొకటేపాతకాల యందు విద్య నేర్పుట, బలంతుము సహాయము చేయుగా కేర్చుకొనబడిన హిందువులను తిరిగి వారిమతములో చేర్చు కొనటకు హిందూ మహమ్మదీయ నానుటలు చేరి ప్రజల యత్నియలను చేయవలెననియు ఒకేవముగ సహకార సంఘము లను స్థాపించుట కేంద్రయితు.కు ఎక్కువబుణముల నొసం గుటను గురించి చెప్పులు జరిగెను. రెండు సంఘములవారికి నిక మీదట తెల్లు సహాయముచేయవలసియు. దునో దేవధారుగారు వివరించిరి. ప్రభుత్వమువారి య్యవలసిన బుణములు 10-క్షుకు మించవచ్చును. ఇందులో మిగిన ద్రవ్యము నిరాధారులైన స్త్రీ లకు సహాయముచేయుటకు క్యము పెట్టబడును. కల్లివ. ప్రజల లేని పనికిల్లలను గురించి అలోచి పబడెను. దేవధారుగారు తమ కవిటీవారు చేయుచున్న ఏర్పాట్లను కల్పించిరి. కుండల చేయ వారికి కూడ ద్రవ్య సహాయము చేయ బడును. కల్లిగున్ ప్రభువు గారు ప్యసనము చేయుండి నందున దేవధారు గారు వారిని సంధించి. బాలకపోయిరి. ఇ.క అనేక మంది అధికారులతో మాట్లాడి, వారు మదగానుకు బయలుపెడలిరి.

తనకు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము:— తాలూకా కార్యవిద్యూహక నిర్వహణము మెనును బ్రహ్మ, ఇదివరకు ప్రకటింపబడిన విధమున .9 వ తేదీనగాక 16 వ తేదీన జరుగును.

‘అస్పృశ్యత’

వైదికమును గ.టించి సికింద్రాబాదు “జముషదు” హోలునందు శ్రీమాన్ వాసుదేవ మొదల్యూరుగారి కొరిక నను గరించి, శ్రీయతి ముగనీయపండితులగు గానాల రామమూర్తి గారు సుప్రసిద్ధంస్కర్త లగు బ్రహ్మశ్రీ, బాలకిషన్ గావు గారి అధిపత్యమున గుఱికోపన్యాసము గావించి కలిగలచనం బు:ను బాలిగొలిపి పశువులకంటె సేవముగా జూడబడు, తమ తోడి మా:వులకు సమ్మహతుల అధికార బంధురము తొల గించు నంకివరు దేశభావృద్ధి యెన్నటికిని కలుగక పోవుటయే గాక, ఇ: దేశములందు నుండు ముగదేశీయులను పంచముల కన్నున కడములుగా జూచుటలో నిశ్చేమియులేవని, అనేక కద్వ్యములతో, రె.డుగంటలవరకు అత్యుత్సాహముగ నుపన్య సించిరి. అధ్యక్షులును హిందవిషయలో ఉపన్యాసకులయొక్క ప్రతివాక్యమున్ను సంగ్ధించుచు, సభ్యులెల్లము అనడిపర తులజేయుచు, ప్రతి మానవుడును అటరానినము గూపు మాపుటలో కత్తిలది, సహాయపడినో కేశపుకోభిప్రది శ్రీము దే జూడలమని, సమగ్రశంకరుగు వారిహృదయము నుండి వెడలిన వాక్యన్నెంబు లెంతయు సంతోషమును కలించుచిరి 27-5-22. ఎస్. శ్యామరావు.

దర్శనానుభవములు కావలసినవారు ఒంగోలులో రిజిస్టర్డ్ టీచింగు వర్క్స్ వద్దనుండు మేనేజరుగారికి వాసిన బడయగలరు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం. జూన్ నెల 9-వ తేది

శుక్రవారము

శ్వేతఖండము

యూరపియను లడుగుబెట్టిన ప్రదేశము శ్వేతఖండముగ మారవలయును తెల్ల జాతివారికోర్కె ఇదియే. ఆస్ట్రేలియా, కనడా న్యూజిలెండు, డక్షిణాఫ్రికా, తూర్పు ఆఫ్రికా మొదలగు రాజ్యములన్నియు శ్వేతరాజ్యములే ఆ ప్రదేశములందు ఆనాడినుండియు జీవించుచున్న ప్రజలను గుర్తింపజేసినవి. మధ్యవచ్చిన తెల్ల వారలే ఆ ప్రదేశములకు యజమానులు. ఇక్కడ నివసించెడి భారతీయులను కూలీలగ నంగీకరించెదరు గాని, వారికి తమతో బాటు హక్కు లుండ గూడదు. తెల్లవారలకన్న పూర్వమునుండియు భారతీయులు నివసించుచున్న ఒక్కటియే. భారతీయులు భూములనుదున్ని, పంటలను పండించి, తోటలను ఫలవంతములుగ చేసి, వీరు భూములను సస్యభరితములుగ గావించి, చెమ్మల యొద్ద ప్రదేశములను నివాసయోగ్యము చేసిన పిమ్మట, తెల్లవారలు వారి కశ్రమఫలితముల ననుభవించుచు, ఆ భాగములను శ్వేతఖండములుగ మార్చెదరు. భారతీయులకన్న భూములను సంపాదించ వీలులేదు. ఇంట్లు కట్టకొని కాపురము చేయ వీలులేదు. తుదకు తెల్లవారలు నివసించెడి భాగములం దయినను నివసించుటకు వీలులేదు. ఊరికి వెలుపల నివసించవలయును. కారణ మేమి? ఆరోగ్యముకొరకట. భారతీయుల అంటు సోకేన, తెల్లవారల ఆరోగ్యము చెడిపోవునట. భారతీయులు వర్తకము సలుప వీలులేదు. డబ్బు సంపాదించ వీలులేదు. పొరస్తాపు హక్కులు సున్న. తెల్ల వారలు రాకముందే తూర్పుఆఫ్రికాలో భారతీయులు నివసించుచుండిరి. డక్షిణాఫ్రికా భారతీయులతో కొందరు అక్కడనే జన్మించిరి. వారికి హిందూదేశ మనిన నేదియో తెలియదు. అట్టివారిని ఐచ్ఛికనిర్ణయన మని పేరుపెట్టి, డక్షిణాఫ్రికానుండి బలవంతముగ నట్టివైచుచున్నారు. వారు ఈ దేశమునకు వచ్చి జీవనోపాధి లేక ఆల్లాడుచున్నారు. తెల్లవారలకు ముందు ఎందరు వచ్చి నివసించుచున్నను, వారొకమారు అడుగిడినపిమ్మట అది శ్వేతఖండ మగును. ఇదియే, తెల్లవిధాన మనుచేర వ్యవహరింపబడుచున్నది. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు వెలిసిన ఆస్ట్రేలియానుండి గూడ, తెల్ల ఆస్ట్రేలియాపద్ధతి వ్యాపించియున్నది. ఇట్టిపద్ధతి నిర్మూలమునగాని, మానవకోటికి తేమము లేదు. సామ్రాజ్యమునకు బలము లేదు. తెల్లవారలు గాని ప్రజలకు సౌఖ్యము లేదు.

దీనిని మొదలంటు ఖండించుటకు బదులుగ శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు ఆస్ట్రేలియాకు వెడలి తెల్ల ఆస్ట్రేలియాపద్ధతికి తమ కెట్టి యభ్యంతరము లేదని పలికిరి. తన ప్రజలంతి ఏమాదిరిగ నుండవలయునో ఆస్ట్రేలియాదేశమే నిర్ణయింపగల దనియు, తెల్ల ఆస్ట్రేలియా పద్ధతిని నిర్ణయించుటకు ఆ దేశమునకే హక్కు గల దనియు, అట్టి హక్కును ప్రక్షింపుటకు హిందూదేశప్రజలు గాని, హిందూదేశ ప్రభుత్వము గాని వాంఛించుట లేదనియు,

శాస్త్రిగారు స్పష్టముగ చెలిపిరి. ఆస్ట్రేలియానుండి బయలుదేరు సమయమున, తెల్ల ఆస్ట్రేలియా పద్ధతిని ఆ దేశమే నిర్ణయింపగలదని, అనిబిసెంటుగారు గూడ బలికినటుల చెలియుచున్నది. శాస్త్రిగారును, బిసెంటుగారును, తెల్ల ఆస్ట్రేలియా పద్ధతిలో తామేమియు జోక్యము కలుగజేసికొనమని బలికిరి. మానవశ్రేణిమునకు గాని, బ్రిటీషుసామ్రాజ్య సామ్యమునకు గాని, ఈ పద్ధతి లాభకరమా నష్టదాయకమా యను విషయముగూర్చి, బిసెంటు శాస్త్రిగారు తమ స్వంత యభిప్రాయము నయినను తెలిపినటుల గానరాదు. ఆస్ట్రేలియావారికిని, తదితర అధినివేశరాజ్యములవారికిని ఇంతటితో దిగులు తీరి యుండవచ్చును. శాస్త్రిగారి రాయబారపు ఫలిత మేమగునో యను భయము తొలగియుండవచ్చును. ఇక శాస్త్రిగారు గోలిన దేమి? ఇదివరకు బ్రవేశించిన భారతీయులను ఇప్పటికన్నను బాగుగ నాడరింపవలె నని, వీరు గోరుచున్నారు. భారతీయులను మనుష్యమాత్రులుగ గూడవలయుననియే శాస్త్రిగారు గోరుచున్నటుల భావింపవలయును. అంతయ గాని, తెల్లవారలతో బాటు భారతీయులకు సమానస్వాతంత్ర్యముల నొసగవలయు నని కోరుట లేదు. తెల్లవారలకును తదితరులకును బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునందు మున్నుమ సయోగము గుదురు నని శాస్త్రిగారికి ననుకము గలదు. తెల్లజాతు లవలంబించెడి బహిష్కార పద్ధతివలన ఇట్టి సయోగము గురుదా?

తెల్లజాతులు శ్వేతైతరలపట్ల నవలంబించెడి మార్గమును, హిందూదేశముగాని, మఱియే ఇతర ప్రాచ్యదేశముగాని తెల్లవారలపట్ల యవలంబించినచో, శ్వేతప్రపంచ మంతయు గగ్గోలు పెట్టియుండదా? వలసరాజ్యములవారు హిందూదేశమునకు వచ్చి భారతీయులకన్న నక్కుడు హక్కులను సంపాదించుచున్నారు. ఉన్నతాద్యోగముల బడయుచున్నారు. స్వేచ్ఛగ వాణిజ్యము సలుపుచున్నారు. మతబోధకులుగ వచ్చి, భారతీయులకు నీతుల బోధించుచున్నారు. హిందూదేశము అనాడినుండియు ప్రపంచమున కంతకును ఆతిథ్య మొసగుచున్నది. శ్వేతజాతులతో పలు తెగలవారికి హిందూదేశము ఆశ్రయ మగుచున్నది. ప్రాచ్య, పాశ్చాత్యఖండములలో, నేది బహిష్కారపద్ధతి నవలంబించుచున్నదో కనుగొనవచ్చును. పింగళవర్ణులను, నీలవర్ణులను తెల్లవారెటుల పీడించుచున్నారో గ్రహింపవచ్చును. శాస్త్రిగారి రాయబారమువలన, లాభ ముండునని సందర్భముల నెరిగినవారు భావింపలేదు. శాస్త్రిగారు మొగమోటుమిచ్చే, నే విషయమున లోబడనను తీరినివ్వము వాటిలు నని అధిని వేశరాజ్యముల పూర్ణావధానము గల డాక్టరు మణిలాల్ గారు తెలిపియుండిరి. శాస్త్రిగారు తెల్ల ఆస్ట్రేలియా పద్ధతి నాక్షేపింపకబోవుటచేతను, భారతీయులకు సమానపు హక్కులను కోరకబోవుటచేతను, మణిలాల్ గారియూహ సరియని వెంటనే తేలివది. తెల్ల ఆస్ట్రేలియాపద్ధతి, తెల్ల ఆఫ్రికాపద్ధతి, ఇకమిద సరాఘాటముగ కొనసాగును. శాస్త్రిగారి నితర దూరమునుండి పంపినది, భారతీయులను తిన్నగ జూడుని తెల్లవారలను ప్రార్థించుటకేనా? భారతీయులయొక్క ప్రవర్తింపవలసినవిధముననే తాముప్రవర్తించుచున్నటుల, తెల్లవారలు తలంచెదరు. తమ నాగరికము గొప్పదనియు, నల్లవారలకు నాగరికమే లేదనియు, అట్టివారలతో వ్యవహరించుట తమకు హానికర మనియు తెల్లవారలు భావించుట విపరీతము గాదు. తమ దేశములాదే పరాధీనులైయున్న భారతీయులు వలసరాజ్యములలో తెల్లవారలతో బాటు స్వాతంత్ర్యము నిమ్మని కోరుటయు, వారికి

పరిహాసాస్పదముగ దొచ్చియుండవచ్చును. ఇట్టి స్థితిలో తమదేశము వారిని కనికరముతో జూడుదని భారతప్రముఖులు ప్రార్థించినంతమాత్రమున, తెల్ల వారలు గావించురా?

ఈ కారణముచేతనే, భారతవర్షము ముందుగ స్వపరిపాలనమును సంపాదించిన గాని, సామ్రాజ్యమునందు భారతీయులకు సముచిత కారవము కలుగదని, ప్రాజ్ఞులు చెలుపుచుండిరి. అధినివేశరాజ్యముల యనుభవము గలిగిన, సి. యఫ్. ఆగ్రహాను గారును, డాక్టరు మణిలాల్ గారును, గాంధీమహాత్ముడును, సెంటునిహాలు సింగుగారును, ఇటులనూచించి యుండిరి. తూర్పు ఆఫ్రికాయుండలి కంపాలాలో, భారతీయులను విడదీసి ప్రత్యేకముగ నుంచుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఇట్టి యన్యాయమును గావించుటయే గాక, భారతీయు లిందుల కంగీకరించి రని గూడ ఆనశ్యపువార్త ప్రకటింపబడెను. ఇది సర్వాబద్ధ మని, తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయసంఘము ఆగ్రహానుగానికి తింటివార్త నిచ్చెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని, కలొనియల్ ఆఫీసువారికిని గూడ, భారతీయు లిటుల తంతి నిచ్చిరి. పరిస్థితు లీ తీరున నున్నవి. వలసరాజ్యములవారిని ఇకమిద ప్రార్థించుటవలన లాభ ముండదు. భారతవర్షము ముందుగ స్వరాజ్యమును సంపాదించ బ్రయత్నింపవలయును. ఈయభిప్రాయము మితవాదులకు రుచించుట కష్టము. మితవాదపక్షము సభిమానించెడి పోలకుగారు, ఈయభిప్రాయము సరికాదనుచున్నారు. హిందూదేశమునందు ప్రబలింపజిన్నాభిప్రాయము నకు, పోలకుగా రెంటయు భగ్నాశులయిరి. స్వరాజ్యస్థితిలో అధినివేశరాజ్య భారతీయసమన్వయ పరిష్కార మగునను సిద్ధాంతము పనికిరాదనుటకు, వీరు జపానుదేశమును ఉదాహరణముగ జూపుచున్నారు. జపానుదేశము స్వతంత్రదేశ మయినను, జపానుప్రజలకు గూడ శ్వేతజాతులు సమానపు హక్కులను ప్రసాదించుట లేదని వీరు సాధ్యశ్యము గనుబటచుచున్నారు. బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునందు జపాను ఆక్రమించెడి స్థానమునకును, హిందూదేశము ఆక్రమించెడి స్థానమునకును సంబంధము లేదు. హిందూదేశము, సామ్రాజ్యమునందు దొకభాగము. జపానుదేశము సామ్రాజ్యమునందు భాగముగాను. సామ్రాజ్యమునందలి యొక భాగమువారిని మరియొక భాగమువారు పీించుట కొనసాగిన కొలదియు, సామ్రాజ్యమునకు ప్రబలింపవలయు గలుగును.

వాణిజ్యమునందు సామ్రాజ్యమునందు నొక్కటిగ ప్రవర్తించవలయు ననియు, సామ్రాజ్యమునందు ఒకభాగము చేరొకభాగముపై శభిమానము జూపవలయు ననియు, సామ్రాజ్యైతరలపై మాత్రము సుంకములను విధింపవలయు ననియు, వలసరాజ్యములవారు చెలుపుచుండిరి. ఈ పద్ధతిని సామ్రాజ్యాభిమానపద్ధతి యని పేరెడిరి. భారతీయులను సరసకు రానీయని తెల్లవారు, వారిలో సామ్రాజ్యాభిమానము నెటుల గలిగింపగలుగుదురు? భారతీయులకు సామ్రాజ్యమనిన ప్రేమ ఎటులు గురుగును? జపానుదేశప్రజలు ప్రాచ్య ఖండమువారగుటచే తెల్లవారు వారిని చులకనగ జూచినను, జపానుదేశీయులు తగిన ప్రతిక్రియల నవలంబింపగలుగుదురు. జపానుదేశము ఎప్పుటికేను చేయునో యని, ఆస్ట్రేలియావారికి గుండె జెడుకు గలదు. అందుచే, భారతీయులయొక్క ప్రవర్తించిన విధముగ జపానీయులయొక్క బ్రవర్తించవలయును. ఒకదేశ సలూల ప్రవర్తించినను, దీనిని నివారణకేయుటకు జపానుకు శక్తిగలదు. అట్టి శక్తి భారతవర్షమునకు లేకయున్నది. అట్టి శక్తిని ముందుగ సంపాదించవలయు ననియే భారతవర్షము ప్రయత్నించుచున్నది. స్వతంత్ర మగు జపాను

కలకత్తా, (ప్రీట్‌వోరిస్) పాగయోడల మూలము ఇ, కను
పనిలోనికి రావలెను. ఇంగ్లీష్ వరిపాక రుసుములు వేరు.
కమ్మేబాగున వస్తుముగ్గి వస్తుపరిశోధనము కమ్మేబాగున ఇత్ర
మగ్గేయదమ్మను. 60 పాగయోడలు కేత్రలో వజీయమ్మది.
కలకత్తా మూలము కను.

దేశీయ వార్తలు

శాసనోల్లంఘనము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారి తీర్మానము - పుషిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి అభిప్రాయము

గాంధీ మహాత్ముని దేశ సేవకు పశుసాము - సామర్థ్య విశ్వాసము

ఆస్పత్రి శ్రమ తాదోష నివారణము

“యంగు ఇండియా-నవవీర” పత్రికలందలి ఆక్షేపణమును వ్యాసములు

ఆంధ్రానందస్వామిగారి మనోశిశ్చయము

విరోధారాయభార మక్కరలేదని కేంద్రకల్యాణాతు కమిటీవారు తీర్మానించుట

మలబారు పరిస్థితులు - దేవధానుగారి విచారణ

అఖిలభారత దేశీయ మహాజన సభ

వర్మింగ్ కమిటీ సమావేశము

శ్రీమంత్రి టంగుటూరి ప్రకాశ పంతులుగారి కుటుంబము లక్ష్యాలునుండి కఠిన సంప్రదించుట -

కాంగ్రెస్, భిలావను, తెలుగు తులనాకమిటీల సంయుక్త సమావేశము 5 వ తేదీన జరిగెను. వర్మింగ్ కమిటీవారు 6 వ తేదీ యంకియ 7 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున సమావేశమై, 7 తేదీన అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సాయంత్రము 6 గంటలకు సమావేశమయెను. కెంక్ సెంగు, మేటప్పయ్య, మహాత్మా జీ ఫాసే ప్రకాశం, దునిచందు, నేక గ్రూపు గార్లు వర్మింగ్ కమిటీ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. మహాత్మాజీ మానవకోటికి తేవీ సహకారకామును గుర్తించుచు మొట్టి తీర్మానమును పాదించుటకు, సభ్యులందరూ నిశ్చయముగ అంగీకరింపగలరని భక్తితో నిలబడి తీర్మానమును గీరించెను.

స్వామి శ్రీధరానంద సరోవరీదేవి, యాన్స్, గంగాధర దేశపాండి, గాడ్గోల్ ఒకకమిటీకి అప్పగింపు తొలగించు విధానమును అయితో బెట్టుటకు, ఈపరిమిత్తము 5 లక్షల రూపాయలు కావలయుననియు, రెండవతీర్మానము చేయుటకు, మరొకటి ముఖ్యవిషయములు చర్చజరిగిపడెను. దేశమునందలి ప్రస్తుత రాజకీయస్థితులను గూర్చి యోచించుటకు సభవారు కమిటీకి తేరి. మంగరాష్ట్రమునుండి సిద్ధిపులను నగరీనాథాయకు దొంగల వర్ణించి దేశమునందలి సుఖసంఘీభావముతో ఆందరును ఒకే విధముగ ఆత్మహత్యకార్యము చేయు ఒకకాలమున గడంపల యువనిరి. పంజాబులో 4 లక్షల మేల కారాగృహమున నున్నా ఆ దీనివలన ప్రకలెంతమాత్రము దిగులుపడి నిరుత్సాహము గాతేనియు కాని ప్రచారములు మాత్రము ఇంచుక వింతాకాంతులై యున్నాని సంతాపముగాను నడిచిరి. మనము స్థిరమున బలకరమున చర్య బూతుకొనలేననియు కాగ్య నిర్మాణకార్యక్రమముతో ముందంజవేయుట ముఖ్యకరమని హెచ్చరించుచు దీనికి ఇంకా కొంత విధానమును జరిపరచవలెననిరి. సంయుక్త గావ్యముల తరఫున పండిత హరకరుపాథ మిత్రగారు కానగిక్పూరము ఏదై ఒక రూపకముగ కొంచెము గావలయుననిరి. అస్సామీ, ఆస్థిపుల కర్ణించుచు ప్రభుత్వ కఠినచర్యప్రయోగములకు స్థిరము లన్నియు అగత్యగోచరముగ నున్నవనియు, తెలుగుకుటుంబముగొయ్యి, ముందుకువోయిన నయ్యి అట్లుల నున్న దనుచు మన కాగ్యనిర్మాణకార్యక్రమమును ప్రభుత్వమువారు పొగినియెను. స్వామి శ్రీధరానంద స్వామి శ్రీధరానంద అనకాపియిన నున్న అనుచు ఏవోఒక గమ్యస్థానమును నిర్వచించవలయుననిరి. కాని ఇట్టి గమ్యస్థానము ఏదో ఒకటిగా నుండునని ఈ యువ నుచించలేదు.

స్వామి శ్రీధరానంద సరోవరీదేవి, యాన్స్, గంగాధర దేశపాండి, గాడ్గోల్ ఒకకమిటీకి అప్పగింపు తొలగించు విధానమును అయితో బెట్టుటకు, ఈపరిమిత్తము 5 లక్షల రూపాయలు కావలయుననియు, రెండవతీర్మానము చేయుటకు, మరొకటి ముఖ్యవిషయములు చర్చజరిగిపడెను. దేశమునందలి ప్రస్తుత రాజకీయస్థితులను గూర్చి యోచించుటకు సభవారు కమిటీకి తేరి. మంగరాష్ట్రమునుండి సిద్ధిపులను నగరీనాథాయకు దొంగల వర్ణించి దేశమునందలి సుఖసంఘీభావముతో ఆందరును ఒకే విధముగ ఆత్మహత్యకార్యము చేయు ఒకకాలమున గడంపల యువనిరి. పంజాబులో 4 లక్షల మేల కారాగృహమున నున్నా ఆ దీనివలన ప్రకలెంతమాత్రము దిగులుపడి నిరుత్సాహము గాతేనియు కాని ప్రచారములు మాత్రము ఇంచుక వింతాకాంతులై యున్నాని సంతాపముగాను నడిచిరి. మనము స్థిరమున బలకరమున చర్య బూతుకొనలేననియు కాగ్య నిర్మాణకార్యక్రమముతో ముందంజవేయుట ముఖ్యకరమని హెచ్చరించుచు దీనికి ఇంకా కొంత విధానమును జరిపరచవలెననిరి. సంయుక్త గావ్యముల తరఫున పండిత హరకరుపాథ మిత్రగారు కానగిక్పూరము ఏదై ఒక రూపకముగ కొంచెము గావలయుననిరి. అస్సామీ, ఆస్థిపుల కర్ణించుచు ప్రభుత్వ కఠినచర్యప్రయోగములకు స్థిరము లన్నియు అగత్యగోచరముగ నున్నవనియు, తెలుగుకుటుంబముగొయ్యి, ముందుకువోయిన నయ్యి అట్లుల నున్న దనుచు మన కాగ్యనిర్మాణకార్యక్రమమును ప్రభుత్వమువారు పొగినియెను. స్వామి శ్రీధరానంద స్వామి శ్రీధరానంద అనకాపియిన నున్న అనుచు ఏవోఒక గమ్యస్థానమును నిర్వచించవలయుననిరి. కాని ఇట్టి గమ్యస్థానము ఏదో ఒకటిగా నుండునని ఈ యువ నుచించలేదు.

కార్యక్రమమును 1922 సెప్టెంబరు 30 తేదీకి పూర్తిచేయుట ఎక్కువకష్టమై పశించి ప్రకటించవలెనని ఈ కమిటీవారు గొడుచున్నాడు. సెప్టెంబరు 30 తేదీన ఈ కమిటీవారు 30 వీరు లెట్టుకుని యొచి తి కానగిక్పూరమునో లేక తదితర చర్య నెట్లా నైన కల్పించెదరు.

(2) కొందరు సెప్టెంబరు 30 తేదీకి ముందు సంచారము చేసి పుష్కలము కనుగొని తిరిగి తేరుటకు అభ్యుత్తులు చేర్చిని యధికా మియనలెను. వీరు సెప్టెంబరు 15 తేదీన తిరు సంచారపు ము తెలియజేయులెను.

అనాసియేట్ డ్రెస్ తంతి

అక్కిరాపురము కాన్ 8. కటిపాముకాలము రిగంట లకు ఆల్ డ్రెస్ యొకా గ్రామమునందు సమావేశమయెను. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, హక్కింజల్ భాగ్, దాక్టర్ అస్సాని మున్న ప్రముఖులు సభ్యులయ్యిరి. సభ్యులందరూ నెహ్రూగారికి భిం దాము లభించిరి.

హక్కింజల్ భాగ్ గారు నెహ్రూగారిని ఆహ్వానించుచు పండిత నెహ్రూగారు దేశమునకు తే సిన ఘన సేవకు నుగ్గించి ఆయ దేశమునకు తమకు తమ ప్రసన్న వలన నిరుపమ ను చు నట్టి యత్నమును గురించి మాగ్గద్యుకు లెగిరి. ఆయన ఇప్పుడు యుద్ధరై వారు గాన ఆ న చనలోనుండి మనకు మీ ఎల్లుతేయలతో తమలలోచితోడడగి నిరి.

నెహ్రూగారు ప్రత్యుత్తరమునకు సంగ్రహమున వందనము లరించుచు తాను కార్యాచరమునకు టలో ఆయన స్వాస్థ్యత్యాగము తేయలేనని యుక్తమునకు లింతులతో అగోజులమును నిర్బంధములు జరుగుకాలములో తానుగూడ నిర్బంధపడవలసినవై ననిరి.

ఈ నిర్బంధముకు తనకుయోగ్యత లేననియు ఏవోయద్య ప్రవక్తమున తనకు ప్రాప్తి చెననిరి. పిదప నెహ్రూగారు కానగిక్పూరమును గూర్చి ఈ తీర్మానమును పాదిచిరి. మనము తీరనంపలమును త్యజించి ను దేశమును వెక్కుభాగము లందు ప్రభుత్వమువారు కఠిన కా సన ప్రయోగమును అతి తీరముగ ప్రయోగించుటచే ప్రజలు తమ యాభిమతములను తెచ్చుకొనుటకు వీలగుటకు కానగిక్పూరమును అవలంబించ వలయుననియు ఆందులకు సెప్టెంబరు 30 తేదీలోపుగ కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును పూర్తి నిర్వహించుటకు ఎక్కువకు ప్రయత్నింతు సులువు నట్లు రాష్ట్రీ కమిటీవారు తూకొనలేననియు, ఆ 30 తేదీ యనంతమున ఈ కమిటీవారు పరిస్థితులకు లింకించి కానగిక్పూరమును ఏమాతమున నుండలేదనియు నిర్ణయింపవలయుననియు సభిప్రాయపడుచు న్నారు. సెప్టెంబరు 15 తేదీకి దేశమునకు గ్రుచ్చుకు పరిస్థితులను తెలియజేయుటకు కొందరిని అభ్యుత్తులు చేర్చిని యధిక కార మెసువలయునని గొడుచున్నాడు.

తన యాభిమతమును సందర్భమున దేశమునకు, పూర్వము క. టె ముందుకు బోవు చర్య నెట్లానైన నుకల వి పలయునని గొడుచున్నాదని ఆ గీరించెను కానగిక్పూరప్రవక్తమునకు ప్రభుత్వమున ముఖ్యమైన సంతి దానిని ప్రారంభించుటకు సంసిద్ధులమా లేవామని చూడవలసి యున్నదని. సంసిద్ధులగునో లేదనివలె ఆ ప్రకారము తీర్మానమును పాదించి ఆమోదించు భారము వారికేయిరి. కానోడ్రేపు దియులు పూర్తిగ గతినినను ప్రభుత్వమువారు మాత్రము పిచ్చిగ తమ కఠినకాస నములను ప్రయోగించుచు చున్నారని, మానలేదు. నానాటికి హెచ్చిపోవుచున్నది. ఏవోఒక చర్యను దీనికొనవలయునని యభిప్రాయపడువారి కట్లు తనకు సానుభూతి గలదనిరి. కాన కానగిక్పూరమును ప్రవేశ బెట్టుటకు పూర్వము దేశ ముందంతటను సంచారము సర్పి ఆ సంగతి నంత ను ఆందరును తెలియజేసి కానగిక్పూరమునుగూర్చి యోచించు కమిటీ వారి నివేదింపవలయును. కమిటీ వారు నివేదించిన పిదప ఏమాతముగ తుకకు కానగిక్పూరమును అవలంబించునది తీర్మానించెద రనిరి.

అస్సాం

గారు తీర్మానము ననుసరించుచు పోలీసు దుర్భాసు ములనుగూర్చి ప్రాపించిరి. ఇదియుగాక వెనుకమునులేక ప్రభుత్వమువారు తేయుచున్న కఠినకాసప్రయోగములను తెలియజేసి సుఖిపంధ్యులు లన్నిటిని కనుగొని తెలియజేయుటకు కమిటీని నియమింపవలెనని ఈ తీర్మానాద్యేయిని. కా తీ య గౌ ర వ ము ను, ఆ తీర్మాన ర వ ము ను పాటించువా రందరును ఈదడవ : ధృఢుల : ఏవోయోపకముగ బుర్రులులని యుందురు. ఇది అట్లుమే యగులయును కాని దేశము కానగిక్పూరమునకు తయారుగ నున్నదా లేదా యని ఇంకను పరీక్షింపవలసి యున్నదనిరి.

సర్దార్ మేన సింగగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు అకాలియుద్ధమును సంతకమున పంజాబులో జేసిన దురంతములను గూర్చి ప్రస్తావించిరి.

కే. ఎ. వి. కేశవమూనాగారు

మలబారు కిక్కులనుగూర్చి నడుపుచు వానికి చాలా కారణములు గలవనిరి. క్రమసాహసపు భూముల తగవు, అసంతృప్తి పోలీసునిచ్చ ధము, మాపిలాల మూఢత్వము, జిల్లామేజర్ ప్రీటు విచక్షణకాక్షి గాహిత్యములు కారణములని నిరూపించిరి. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ఒప్పున సహాయమును తెలియజేసిరి. కాని వీరు బాధించబడి బండ్లకులైరని నుడిచిరి ఘుగకాలు, పోలీసు దౌర్జన్యములనుగూర్చి సరోవరీదేవిగారు తెలియజేసిన ఘోరములు తమకు స్వయముగ తెలియునని బలాత్కారమరిస్తీరణమును గూర్చి ముచ్చటి ముచు దోపిసుకులు, హత్యలనుచూచుకూడ ప్రస్తావించిరి. రెండు సంఘములవారికిని ఆపదయ్యము ప్రబలముగ నుండెనని. హిందువులకును, ముస్లిములకును స.యోగము, మైత్రి మరల యావదుంటుం పాపబడవలెననిరి. ముస్లిములకు యింకల విధియని వారిని గోరిరి. ఆందరును సంతృప్తి క్రమకీటుకు జూ దినగాని తిగిన కట్టుకట్టులను గాని (ఆర్గని తేవెక్) కా. నోల్లంఘనమునకు అపద్రవము గల్గుననిరి.

కా. భుజ దత్తుచాదిగారు

కార్యక్రమమును మరల పునర్విమర్శనలోనికి బెట్టినగాని ఒక్కోతీ తీర్మానాంతిము సాధారణముగ చల్ల బడినక త్యాచము మరల రాదనిరి. మనము గట్టిచర్యను ఎద్దానినైన దీనికొన్న గాని ప్రజల యాత్నాచము మంల ప్రతిభగాంచదు. ఇ.కను తీ రములను గావించుటకు ఏవోకార్యమును నిర్వచించి చేయుట సుపరిమిరి.

స్వామి సత్యదేవుగారు

సంతృప్తి కానగిక్పూరము గావలయుననిరి. సరోవరీదేవి.

గారు తీర్మానమును బలపరచుచు కాంగ్రెసు కార్యక్రమము యొక్క ప్రముఖతనుగూర్చి ప్రాపించిరి. విజయ లక్ష్మిని చేపట్టుటకు గాని మరణము నాశించుటకు కాని ముందు మనపరి సితుడను అవలంకించి కట్టుబట్టుములుల ఏర్పాటులను తేయుట సుపరిమిరి.

ఎస్. సి. రాముగారు

ప్రజలు కష్టములను, బాధలను స్వయముగ భరించినగాని పరిక్ష కా జాలరనిరి. అందుచే వారిని ఈవిధముగ పరీక్షించ గోరిరి. సాధారణ చర్య నుగిసినపిదప సభవారు ఫలాహారములకు లేచిరి.

రేపు ఉదయము 9 గంటలవరకు ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెస్ కమిటీ ఆపుజేయు డెను. కానగిక్పూరతీర్మానమునకు అయ సవరణలు గలవు. ఇందులో కొందరు వంగియు లంపివని గలవు. వీరు తీక్షణము ముందుకుబోవుచర్యను తీసికొనవలయుననిరి. (ఫ్యాన్స్ డైపు) కమిటీ రేపటివరకు ఆపుజేయుటకు సుయమును మూలవ్యాగారి సవరణ చర్యలో నుండెను. రాష్ట్రీ ప్రతినిధులలో భిన్నాభిప్రాయము అందుటచే ఏవో పరిష్కారము జేసికొనుటకు సవరణల నుపాదించు వారందరును, వర్మింగ్ కమిటీ సభ్యులును కలసి సంప్రతించుకొనవలయునని నూచింపబడినది. రేపు ఉదయము ముందగ ఇష్టాన్విత (ఇష్టాన్విత) చర్యలు జరుగును. కేటిసభకు వేలికా ప్రతినిధులను రాసిజువలెనని నెహ్రూగారు నూచించుచుచే ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెసు కమిటీ వారంగి కరించిరి. కాని, జనరలు సెక్రటరీలకు ముందుగ, పత్రికకు బంపుటకు పూర్వము, నివేదికమును జూపవలయును. వారు అంగీకరించిన పిదప ప్రకటనమునకు పత్రికాప్రతినిధులు లంపవలయును. పూర్వ మారిరిరి జరుగుచుండెననిరి. కాని డిల్లీ సమావేశములో జరిగిన తీర్మానము ప్రకారము పత్రికాప్రతినిధులను రాసిజుగూడదని నిశ్చయించుటచే పత్రికాప్రతినిధులు కమిటీవారు నిరాకరించిరి.

పత్రికా ప్రతినిధులను రాసిజుటను గూర్చి తీర్మానము చర్య జరిగెను.

లక్ష్మణాపురము జూన్ 8:— గౌరవప్రియ జరిగిన ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెస్ కమిటీ సభలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రచారకుల పనిని గుర్తిచిన ద్వ ప్రచారము నమోది జరుగలేదున కమిటీ సభ ముందు నాటికి ఆ ప్రజేయనలెనని కొందరు సభ్యులు గోరినటుల దెలియుచున్నది. తర్వాతము ఒకపోయెను మంగరాష్ట్ర సంయుక్తపర జాతి నిధులు పాధాణము ప్రజాభిప్రాయము కాననొల్ల ఘనమునకు కృతీరకముగ నన్నన ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమున రకల తియిచ్చు ప్రకర్తను ఎదుర్కొనుటకు చర్యవీక్షించలయునని కోరినట్లుల నెలియుచున్నది. ఏదో ఒక రూపకమును కాననొల్లమును అవలంబించుటకు సంయుక్తాష్ట్రములలో కొన్ని జిల్లాల కను తినినకతెనని సంచలము గానియుచున్నది. కాననసభల ప్రవేశము పాతకాల న్యాయస్థానముల బహుమ్యములను గూర్చి తాత్కాలికముల సంపుటకు నానిని చర్చించక ఆ ప్రజేయనలెనని పోరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంయువారు ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెస్ కమిటీ సభలో తిలపింపెనుల తెలియుచున్నది.

7వ తేదీన జరిగిన ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెస్ కమిటీ కాంగ్రెస్ కమిటీని ఆధికారులు పుతకల కిట్లు పంపిరి. మొటికెర్రానము

మహాత్ముని బంధించి కడప ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెస్ కమిటీ సమావేశమునకు ఇదియే ప్రధమము. ఈ సభివారు మహాత్ముని గురించి తిమిశ్రము, కాతియను సంకేతము మూలకముగ మానవకోటికీ జేసిన మహాపాప కారమును నిగ్రాహముగాను, భారతీయుల సభ్యులు అవలంబించెట్లు. ఈ సభివారు ఆ సమావేశమున గురించి

బెజవాడ మ్యూనిసిపాలిటీ
(సర్వేక్షణ పరిశోధనకు)
గవర్నరు గారి గౌరవ

జూన్ 7:— నిన్న సాయంత్రము జరిగిన మ్యూనిసిపల్ మిటింగులో జూలై 9 తేదీన గవర్నరు గారి పేరికి వచ్చిన పత్రమును సమీక్షించిన సన్మాన ప్రముఖ గురించి చర్చ జరిగెను. వైరుమన్ గారితో సహా 8 మంది సభ్యులు హాజరైరి. ప్రాత కౌన్సిలువారు గవర్నరు గారికి సన్మానపత్రము నొసంగుటను గూర్చి ఛే. మె. గారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. కొత్త కౌన్సిలర్ల ఎన్నికనుబట్టి మూడు గ్రామములు గడచెననియు, జిల్లులో పేర్ల ప్రమాణ కాకపోవుల కొన్ని కౌన్సిలర్ల లోపము కాదనియు, ప్రాత కౌన్సిలు న్యాయముగ నాలోచించిన పక్షమున నానుటా తిష్ట మైదొందుల కొత్త కౌన్సిలర్లను కూడ చేర్చుకొనుట సమంజసమనియు గుర్తించెను. కట్టించి కొత్త కౌన్సిలర్లను సహజము బెట్టి. మద్రాసు న్యాయ పరిశోధనాగౌరవముగల మే. కె. గారిని బలంబించున సకల ఒడిపోయెను. సన్మాన ప్రముఖములను గూర్చి ప్రాతమునకు కమిటీని ఏర్పాటుచేసిరి. ఈ కమిటీలో మొదట గవర్నరు గారిని ఉద్దేశించిరి. సన్మాన ప్రముఖుల పట్టుపందిగా జెట్టి పంపించెదగా. ఏమిదూరములు మాత్రము భర్తలకైంద మంజూరుచేసిరి.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు
లక్నో చేరుట

లక్నో, జూన్ 8:— పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు కేటి ఉద్యమము పట్టికొత్తరములలో లక్నో నగరమునకు వచ్చిరి. ఇది కాంగ్రెసు ఉద్యమ ప్రచారమునకు అతనివెంటే లక్నోకు ప్రయాణముచేసిరి. అఖిల భారత కమిటీ సభ్యులు, పౌరులు, ప్రముఖవర్తకుల సేకరణ గారికి ప్రేమచూపి చూపుచు పూర్వకంబగు స్వాగతమును గవర్నరును దంపతులను ప్రజలు పిరేపముగ గుంపుచేరి యుండిరి.

“నవజీవక్” “యంగుఱ్ఱిడియా” పత్రికలు

అనంతాచార్యులు, జూన్ 8 — “యంగుఱ్ఱిడియా” పత్రిక 1. ప్రభుత్వమువారి నెహ్రూజీయము నిగ్రాహమునకు ప్రభుత్వముపట్ల ద్వేషమును పురికొల్పుట అనవ్యాయములు. 11-5-22 న తేదీన పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన. కాన్యాసములు ఆక్షేపణములని ప్రభుత్వమువారు సంచారమున, పత్రికాధిపతులను అరెస్టుచేసిరి.

అనంతాచార్యులు

అనంతాచార్యులు జూన్ 8:— నవజీవక్ పత్రికాచరణ కారాధికారులకు అనంతాచార్యుని గాని నిన్న అరెస్టుచేసిరి. ఇది ఉద్యమమునకు కాలము యంగు ఇండియా సవరణ పత్రికలు ప్రకటింపట ఎన్నికల గుంపుదల అయినకాల్గులమునందు పనిచేయుచున్నవారందరితో గంభీరముగ లెకను.

చారిత్రాచార్యులు

అల్లసానిబాబు, జూన్ 8:— అల్లసానిబాబు హైకోర్టు కిల పండిత కాశీనారాయణ మూలన్యాయ గౌరవములను గౌరవించుచు విచారణ తాత్కాలికముగ నాపవలెనని స్థానిక ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిని, న్యాయకాళాకార్యదర్శిని మాట్లాడిరి వార యల కంగిరించి జూన్ 21 వ తేదీన విచారణ యంగున చెప్పిరి రిగర్డుల నన్నిటిని మూలన్యాయ పరిపాలనని ప్రభుత్వమునకాలమును నూపరింపెండె. యు తంత్రీవార్త పంపబడిన. నిగితులపక్షము వాదించుటకు అలన్యాయారి కాలనన సహాయముగవలసిన దని వంశలంధనాధికారికి వ్రాసెనని న్యాయకాళాకార్యదర్శి ని. శుశుకుగారు న్యాయము చేసిరి.

రాయచోర మక్కలలేదు.
కేంద్రకిలాఫాతు కమిటీసభ.

లక్నో, జూన్ 8:— నేటి కేంద్రకిలాఫాతు కమిటీ సభలో విశాఖాంధ్రమున కొక మిస్సియ రాయచోరమును పంపుట కింకొక ప్రయత్నము జరిగెను. ఇందుకు ఎక్కువ మంది వోట్లతో ఈ తీర్మానము నిరాకరింపబడిన. ఇస్లాం చరిత్రముల ననుసరించి దొడ్డవ్యయ, దొడ్డరాహిత్యమును పదముల కథలను నిర్ణయించుట కొక ఉపసంఘము నియమింపబడిన. కాననొల్లంపునమిద చర్చ సామర్థ్యము జరుగును.

మైనూరు ఆర్థిక సభ జూన్ 8 వ తేదీన ముగిసెను.

బొంబాయి గవర్నరు, లామడు (రబ్బి వారి సేకరణములో గూడ జూన్ 8 వ తేదీన చురబ శ్రేష్ఠము నుండి గవర్నరు కందుకు తిరు నివాసమును మార్చుకొనిరి.

అస్సాం గవర్నరు: యందు ధాన్యరీ తేయాకు తోటలను

నే. రు. లా. గౌ. గారు 2 కనుగొని కొట్టగా నరదు వ్యతిరేకంబైన లార్నిక్ గార్నింగ కనుచేయబడిన. బాలిపుర సరిహద్దు రాజకీయాధికారి కేసును విచారించుచున్నాడు.

సంయుక్త గవర్నరులందరి ఈటా సగమునందు కలెలు

సన్న కాజీ ఇక్కిఫాతు హాస్సేను అను నరదు కడివారని కేయ్యరలిన సామ్యును అవహరి. చెనె అల్లసానిబాబు హైకోర్టు వారిని పట్టాను రద్దుచేసి, న్యాయవాదిగ నుండుట కత డెన్యూచెన అజాపించిరి.

1922 మార్చి 31 వ తేదీలో ముగిసిన సంవత్సరములో

భారతదేశమునందలి ప్రతిజ్యోములలో 692000000 పౌండ్ల నూలు నిడకబడిన. నేటిక ప్రముఖ 408000000 పౌండ్లుండెను. గత సంవత్సరము కంటె ఈ రెంటిలో మూడు నూటికి 4 9/10 9 8/10 వంతున అభివృద్ధి యుండెను.

ప్రభుత్వ దేశీయ పరిశీలకులు గావలసివట్టు భారత

వైస్రొగండిలి అక్కిసర్ల రిజర్వు మార్పుచేసెను. ఈ నిబంధనలు ప్రకటింపబడునపుడు, కమిషనరుల పదవులకు దరఖాస్తులు కోరబడును. ఇప్పుడు వైస్రొముకుండి తీసివేయబడిన రిజర్వు అక్కిర్లు 1922 మే నెల మొకటితేదీన ఉ తమకమిషనరులకు రాజీనామాలు నిచ్చిట్లు పరిగణింపబడుదురు.

జూన్ 8 వ తేదీ ఉదయము కలకత్తా నగరములో నొక

సామాను బండిపోటు దొంగతనము జరిగెను. సుమారు 12 సంపి దొంగలు గోడ లెక్కి ఒక ధనికుని అందకు కత్తుతో బాదుకసాగిరి. ప్రారంభములో నరదు ఇరుపట్టెతాళము నియోంధన వారిట్లు చేసిరి. అలలినయెడల ఇతరులను చంపెదమని నరు బెదంబిరి. కొంతసేపటికి వారు ఇరుపట్టెతాళము దలిరు 25000 లంగుమును, ఆభరణములను స్వాధీనము చేసి కొని వెళ్లిరి. ధనికుడు వైద్యకాలకు గొనిపోయెడెను.

కృష్ణసింగు భవాన్ సింగు అను నిద్రకు ప్రయాణికుల

దగ్గర 52 నికెలు ఆగ్రహపాము 26 నూలు అనాల నికెలు నాణెములుండగా గతజనవరి 27 వ తేదీన నారు ఈ దనూరు రైలు ప్రేమనుండు అరెస్టు చేయబడిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పెన్సెలో అసిస్టాటు చెరి ఒక సంవత్సరము కరికినా, రు 50 ల జరిమానాను విధించెను. వారు జరిమానానియ్యరయెడల 2 మాసముల కరికినా నెక్కునగ నకుభించవలసియుండును.

సిమ్లా ఆల్లసాని బ్యాంకువారు తమ కలెట్రా కాన్యా

లనుములో మోసము జరిగినది యధార్థమేయని అసెస్సియేటెడ్ ప్రెమ ప్రతినిధి దెలిపి, ఫిర్యాదు గారు విశాఖాను దెచ్చుటనో పర్యవసానము నుంపుయిందెను గాన ఇటీవలనే అరెస్టు చేయబడిన వారు చెప్పిరి.

చివ్వు రాగ కమలములు

ప్రతిరాయికిని సీనుకమలములు విారి యుండునట్లు 04 పట్టెలు తల్ప గ్యారంటీగా పంపబడును. గరికు త్పిప్రీకేవో పార్కులు ముగిసిరి దినముల లోపల తిరిగి పంపి వైకము పంపవేయ బడును. శ్యాంలాగు యనాం!!

పి. గోపాలరావు శ్రేష్ఠి, 703 ధర్మరాజ్ గుడిపి, పోస్టు సెంటుతామన్ మహంటు, (మదరాసు.)

వారావరణ స్థితి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 9-వ తేది శుక్రవారము.

జిల్లా ముఖ్య పట్టణములు	తేది 24 Xంటలలో	తేది 24 Xంటలలో	తేది 24 Xంటలలో	తేది 1-వ తేదినందు వర్షము	తేది 1 వేదినందు వర్షము
విజ్ఞానాచార్య	...	...	...	...	...
బళ్లారి	...	...	...	...	...
బీచ్ఛూరు	...	...	...	...	...
బెంగళూరు	86.0	76.8	0.10	5.52	0.49
బీచ్ఛూరు	90.2	80.6	...	11.82	9.61
బీచ్ఛూరు	90.5	83.6	...	2.58	1.49
బీచ్ఛూరు	91.2	73.8	...	2.08	0.85
బీచ్ఛూరు	100.8	86.1	0.04	0.72	0.58
బీచ్ఛూరు	106.7	82.1	0.05	0.6	0.05
బీచ్ఛూరు	107.2	85.7	...	0.24	0.88
బీచ్ఛూరు	107.4	85.3	...	0.31	0.99
బీచ్ఛూరు	104.6	84.2	...	0.97	0.70
బీచ్ఛూరు	104.8	78.5	0.15	1.38	0.84
బీచ్ఛూరు	101.8	80.6	0.36	0.59	0.29
బీచ్ఛూరు	99.9	79.7	...	1.24	0.95
బీచ్ఛూరు	92.0	8.5	...	0	0.07
బీచ్ఛూరు	94.4	78.9	...	0	...
బీచ్ఛూరు	87.0	76.4	0.26	4.83	0.99
బీచ్ఛూరు	83.1	76.7	0.20	2.52	2.19
బీచ్ఛూరు	84.7	74.8	0.58	4.87	3.25
బీచ్ఛూరు	85.2	74.8	0.18	4.11	5.38
బీచ్ఛూరు	82.2	73.5	0.16	7.56	2.24
బీచ్ఛూరు	78.8	64.6	0.06	3.15	2.18
బీచ్ఛూరు	90.0	80.7	...	3.85	6.82
బీచ్ఛూరు	90.6	74.8	0.33	4.06	...
బీచ్ఛూరు	92.0	81.6	0.08	3.97	0.21
బీచ్ఛూరు	101.5	79.1	...	0.15	1.18
బీచ్ఛూరు	99.8	...	...	0.78	0.27
బీచ్ఛూరు	100.2	77.1	...	1.23	0.17
బీచ్ఛూరు	99.5	75.9	...	0.09	0.68
బీచ్ఛూరు	100.2	79.3	...	0.09	0.51
బీచ్ఛూరు	10.40	83.0	...	0.95	0.08
బీచ్ఛూరు	84.3	64.8	...	0.15	0.82
బీచ్ఛూరు	88.8	66.0	...	0.94	0.50
బీచ్ఛూరు	67.4	52.2	...	0.70	0.78
బీచ్ఛూరు	68.1	52.2	0.01	0.24	2.41
బీచ్ఛూరు	93.5	72.2	...	0	0.47
బీచ్ఛూరు	98.0	79.0	0.58	2.73	2.91
బీచ్ఛూరు	98.7	73.8	0.05	3.16	1.93
బీచ్ఛూరు	101.2	79.2	...	0.24	0.33
బీచ్ఛూరు	100.1	77.3	...	0.26	0.12
బీచ్ఛూరు	99.3	76.7	...	0	0.58
బీచ్ఛూరు	...	...	...	0	0.31

దక్కను కర్మాటకము జాంబయిలందు వర్షము స్వల్పము. మిగిలిన ప్రదేశములందోకమాత్రము అధికముగా కలుపు మైనారు. వర్షప్రాంతములం దాగ్ధిర నూములుగ నుండెను. తెలంగాణ పశ్చిమ తీరములందు అధికము మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ సర్కారులు వర్షప్రాంతములందు వడి పోయెను. దక్షిణము పశ్చిమతీరములందు తక్కువ మిగిలిన ప్రదేశములందు మాన్యులేవు. పశ్చిమతీరమున వర్షము తక్కువయ్యెను. మిగిలిన ప్రదేశములం దవర్షమువర్షముగాడె గడియెను.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వారావరణ కార్యజ్ఞాను

శ్రీ ఆంధ్రభాషాభిమాని పరమాజము, నెల్లూరు:- ఈ సమాజమువారు తమ యధ్యక్షులు బ్రహ్మశ్రీ మహా శాధార్యులవేదము వేదమురామకృష్ణులవారు రచించిన జాబ్బిలి యధ్యక్షాటకమును, ఈ 1922 సం॥ జూలై నెల తే 10 దినము వాయిదా నెల్లూరు పౌరసభమునఁ బ్రదర్శించును. రాత్రి 9-30 గంటలకు ఆట యారంభమగును.

పండిత గోపబంధుదాసు వారి సందేశము

(కాంగ్రెసు సర్వీసు)

దేశీయ మానవము నిర్బంధింపబడిన ఉత్కృష్ట నాయకులగు శ్రీమంత్ పండిత గోపబంధుదాసుగారు శ్రీమంత్ సరంజు బట్టయిదుగారి ద్వారా యీక్రింది సందేశమును దేశీయులకు పంపెను.

కనిక వ్యవహారములు

కనికావ్రజుల కొరతము చెప్పరాదు. ప్రజలకు జమీం కారులకు సంబంధములు దౌర్జన్యరూపమున పరిణమించినందులకు చింతిల్లుచున్నాను. మిగిలుదలచినదేమిట. ఈ ధర్మసంగంధమును విడనాడకును. సర్వోపశాంతి మార్గము ఉండవలెను. నాదేశము కారాగృహమునందు నిర్బంధమునందుంచబడినను, నా మనస్సు అంతయు కనిక ప్రజలపై యుండును. దృఢసంకల్పమున పట్టుకలతో కనిపెసిన ఈ వ్యవస్థయన్నియు కీర్తుకాలములో అంతమొందవలెను.

ఒరిస్సావాస్తవ్యులకు

ఒరిస్సా ప్రజలకు ఒకమాట చెప్పవచ్చును. ఖద్దర్ గృహారము సంబంధము. ఒరిస్సా వైమములకు ప్రతిభింపించి యున్నది. దీనిని అంత మొందింపబడిన ఖద్దరు ఉత్పత్తియే శ్రేష్ఠమగు సాధనము మనస్సుతోగల ప్రజలకుపేచిన వాడుకసాధనమిది కాదు. అంత మొందింపబడిన ఖద్దరు కర్షణమును కలిగియున్నది. నీటిపారుదలము లేవు. ఈసంకల్పము మాడె వైమము సంబంధించిన చెప్పవచ్చును. కావున మీరు కాటముపై ఆధారము చేయవలెను.

ఈ రాష్ట్రమునందు సహాయము అనేకులు, యోధ్యులు తర్జునము చేర్చగ గ్రహించలేదు. పరిపా వికృత ప్రామాణ్యముగ నున్న కాని ఈ ఉద్యమములకు చేరుటకు సాంఘికాభివృద్ధి ఎట్టి భంగము కలుగదని నా నమ్మకము. దేశీయ 16 మాసములలో అహింసాయోధ్యమమునకు కలిగిన లాభములు, ఎన్నియో సంవత్సరములందు జరిపబడుచున్న ఉత్కృష్ట మహాసభలకు కలుగలేదు. 1917 వ సంవత్సరమున నేను ఉత్కృష్ట మహాసభ కధ్యక్షుడై వహించితిని. అప్పుడే నేను అహింసాయోధ్యమము నవలంబించుట ఉచితమని నూతనించితిని. నాకు కాననభల అసాధనము గలది. సహకారము ప్రయోగించునని నాకు తెలియెను. ఈ ఉద్యమము తేజమునందు వెలగొల్పబడక పోయెను నేను యీ ఉద్యమ తర్జునము నకునుండి ప్రవర్తించియే యుండును. ఉత్కృష్టములు ప్రత్యేకసాధనములు ఉత్కృష్టములగు నాయకులగుదురు. ఇది కోరదగినది కావున భావోన్మత్తముగలవారమై త్యాగము దానము చేయుటకు నేర్పరిగవలెను.

ఇతరుల అభిప్రాయము లెట్లున్నను, భారతదేశాభ్యుదయమునకు ఒరిస్సాను ఆహుతిగ ఇత్యులనిపించిన సంతోషముతో అట్లుచేయుటకు నేను వెనుదీయను.

విద్యార్థులకు

ఒరిస్సా విద్యార్థులకు మీరెమెనగుటకు నాకు కొంత మాట్లాడు గలదు. విద్యార్థులను నుములగుంతి అధికమగు శ్రద్ధ చూపుచుండి. ఈ ఉద్యమమునకు విద్యార్థులు నాయకుల ఆశీస్సులను తప్పిపోయెను సఫలఫలపలేదు. ఒరిస్సాను గురించి గాంధీమహాత్ముడు వ్రాసినవిషయములను విద్యార్థులు గమనింపవలెను. ఒరిస్సా ప్రవర్తనము కారాగృహమునందున్న గాంధీ మహాత్ముడకు వ్యాదయ కంట కయ గ ను క న నే ను క ల ము చు న్నా ను. కావున ఒరిస్సా విద్యార్థులు ఎత్తివేయుటకై నాద్యోగములను నిర్వహించు కొనుట శ్రేయస్కరము. రాజకీయస్వారంత్రిముల పొందుటకు నే నీ ఉద్యమమునందు చేరలేను. కరుణమారుచున్నవారికి ఆహారము ఇచ్చుటకై ప్రయత్నించుటకు, తేజమునండి దారిద్ర్యమును తరిమివేయుటయును ఉద్దేశములతో నే నీ ఉద్యమమునందు చేరితిని. నాకుకోరిక ఈదేశాన్ని నేను తప్పిపెంపెదను.

త్యాగము అసాధారణమగునది కాదు. త్యాగము జీవన పరిమాణము. త్యాగభార మెపుడుండదో అప్పుడు జీవము మాడలేదు. ఒరిస్సారాష్ట్రమున అన్నివిక్రమములందును రాటుపు ప్రబోధము చేర్చగ వ్యాపించుచున్నచో, సర్వంకల్ప సూక్ష్మత, దారిద్ర్య కష్టములు ఈరాష్ట్రమునందు అంత రించినచో కారాగృహమునందు నేను దుర్భరములు ననుభవించుచుండెదను. కారాగృహమునందు నేను విముక్తుడనై

తిరుగకర్మింపుడు, ఈరాష్ట్రము ఇప్పటికన్న నుభవముగ నుండక పోయిన నాకు జీవితముపై అశ్రయంబును

[ఈ మాటలు చెప్పచుండగ శ్రీమంత్ గోపబంధుదాసుగారి ఉత్తేజము మరింత అధికమయ్యెను. మహాసభాసభము ముఖమునకు వ్యాపించెను. భావోద్దేవములు అణచుకొనుటకు నీలులేకపోయెను. ఈ గొప్పనాయకుని కర్ణముండి కన్నీరు ప్రవహించి పోయెను. పిమ్మట కొంతకాలము గంభీరమైన కాంతముగ నుండిరి. ఒరిస్సా ప్రజలకు కాక ఇతరుల విషయమై కొన్ని మాటలు చెప్పకలయునని నిరంజ పట్టయిదుగారు కోరగ, శ్రీమంత్ గోపబంధుదాసు ఇట్లు చెప్పిరి:-]

రాజకీయవిషయములందు వెనుకబెక్కి, దుర్వివేచనము భరించుచు, సంకల్ప గాంభీర్యములేని ఉత్కృష్టుల అభివృద్ధికై పాటుపడుట ఇతరరాష్ట్రవాసుల ధర్మమని వాడుకావకముండుకొనవలెను. ఒరిస్సావాతీయ జీవనపురంధ్రమునకుచేయుతా నొసగవలెను. ఈ ఉద్యమమునకు ఒరియాలవాతీయజీవనము నందు మాననమగు మార్పుకలిగినది. ఈఉద్యమమునకు లాభములను ఉత్కృష్టులు చేర్చగగ్రహించి రివల్యూషిని తిలకిస్తూకర్మభివృద్ధికి దిరాగముల నొసగిరి. బాల్గోతికార్యక్రమమునై నాకు గట్టిసమ్మతము గలదు. అధిక మోక్షమునకు రాట్టుమే సాధనమని నేనునున్నుచున్నాను. కాననభలసంబంధము వివాదకర మని అనుభవము వల్ల తెలిసి కొంటిని. గ్రామములలోనుండ ప్రబోధము కలుగవచ్చు నేరమునందు ఇట్టిమాట్లాడుకలిగి యుండదు. కానన సభల ప్రవేశములకు మనలో కొంతరు ప్రజులు అధికారము చేతుట లొంగిపోవచ్చును. ప్రభుత్వము వారికి అణచుకొను

x జేయించు కానన సభాధనము
పల యెను
గను

ఉ ము ట

చెన్నపట్టణము పబ్లిసిటీబ్యూరోవారు ప్రకటించినది

గదులలోన, ఇండ్లలోన, పేదరికంలోన, ఉపవాసములలోన, సినిమాలలోన, రైలుయిండ్లలోన కర్మశాలలలోన, వనస్థుల చాలయి వేరి ఉండేది ఇతరస్థలములలోన ఉమ్మడి అశుభమును అశాస్త్రోక్తమును ఆయన దురాచారము. అట్టివాట్ల నేలమీద ఉమ్మడిము అంతింకంటే ఎక్కువకు దురభ్యుతము.

ఎవరయిన అశోభములవారయితే, ఉమ్మడిని అక్కరలేదు; అశాస్త్రముల వారయితే ఉమ్మడిముల్ల ఇతరులకు అశాస్త్రము కలుగుతుంది.

ఈనాటికములో ఉమ్మడిగములన్నిటిలోన తుయలోగము మిక్కిలి దుష్టమయిన వాటిలో ఒకటి. ఒకవిధమయిన నూత్నుజీవి కల్గి కలిగి "టూల్యులోగ" అనేశోగము అనేక విధములగా ఉంటుంది. వాటిలో తుయ అంతర్భూతమయినది. ఈదుష్టశోగములనే మన హిందూశాస్త్రములో 11 మాణిములలో 1 వరణము కలుగుతున్నది. (అనగా, చనిపోయిన వాళ్లలో 100 కి 9 గురికంటే అధికముగా దీనికల్గిన ప్రాణములు పోగొట్టుకొంటున్నాడు.) ఒకవేళ దీనికంటే కఠినమైనది ఉమ్మడిగము తగులుటకు ముఖ్యకారణము అశోభముల వారి ఉమ్మడి. ఆ ఉమ్మడినిందా శోభిషములు ఉంటుంది. ఉమ్మడి ఎదిన రిక్తాత, ఆ దీములు గాలికి ఎగిరి పోతుంది, ఉపరితీసినప్పుడు వనస్థుల క్యాంక్షములలో ప్రవేశించి, అందుడమందు అశోభకములు కానివారయి ఉట్టబులులే, వారి శరీరములు నాలుకొని ఈతనులోగము కలిగేటట్లు చేస్తవి.

ఈ విధముగా వ్యాపించే శోగములలో చేరినత తుయ శోగము. ఒక మనషి వైకి మాడవముక శోగము లేట్టు ఉన్నప్పటికైనీ అతని ఉమ్మడిగ శోభిషములు ఉండవచ్చును. అతని శరీరము దృఢముగా ఉండి అభిములు నాలుకొకందా చేయవచ్చును. అయితే, అతని ఉమ్మడిగ శోభిషములు గాలిలో చెదరి, అతనివలె బలవంతుడు కానివారు ఆ గాలి పీల్చి పుడు, అతనికి ఆ శోగము అంటించి చచ్చేటట్లు చేయవచ్చు.

ఇంటింద పున్నప్పుడు ఎవరైనా ఉమ్మడివలనకే పీకదాలో ఉమ్మడితను. వలసలలో "కొలాచి" అనే పేగులపాత్రకాదు తాళు అందుగా ఛెనెర్, గాని, రై సాలో గాని ఏమయినా క్రిమిహరద్రవ్యము కలసిన నీరుపోసి, దానిలో ఉమ్మడియు వలెను.

ఈ రండిలో ఉమ్మడిగము కిటికీలోనుండి వైకి ఉమ్మడియు వలెను గాని బడిలోనే క్రింది పట్టు ఉమ్మడిగము. శోధు ప్రక్కలన, అక్కడకు కాలులలోను కడే ఉమ్మడి ఎండ చేతను గాలిచేతను నిర్విషము కావచ్చును; ననుక, ఆ తిగా ప్రమాదకరమయినకాదు! వనస్థుల చేతులులో చేరి అపాకము చేయటకు పూర్వమే దానిలో శోభిషములు నశించి పోవచ్చును.

అట్టిశోభము, ఇండ్లందు మొదలయిన కొన్ని శోభములందు ఈదురభ్యుతము పోగొట్టుటకు ఒక ఉపాయముచేస్తున్నాడు. దానికల్గి చాలా మేలుకలిగినది. కయితే బండ్లను, ప్లామ్ పిడ్డలను, మిక్కిలి స్థలములలోను ప్రకటన క్రికలు (నోటీసులు అంటించి) ఉమ్మడివేయడములో జాగ్రత్తగా ఉండవలసినదని జనలను హెచ్చరిస్తున్నారు. ఈపద్ధతి మొట్ట అగలబించినప్పుడు తునోటిములు ఎందున్న అట్టే లక్ష్యపెట్టి గని శంకించినా; గాని, పనులు నిజముగా ఎక్కువ జాగ్రత్తతో ఈవిధి పాటించినా; ఈనాటికముచేత వ్యాపిస్తామింటే తుయ మొదలయిన శోగమున్న చనిపోయేవారి సుఖ్య లెగినది.

ఇండియాజేకమయ కూడా జనుల మనస్సుకు నచ్చేటట్లు హెచ్చరిస్తే, అటువంటి మేలు ఇక్కడ నిస్సంశయముగా కలుగుతుంది.

కన్యక కావలెను (153)

ఒక గొప్ప మర్యాద వెలనాటి కుటుంబమునకు వేరి పట్టియు, బాగుగా చదువు కొన్నట్టియు, కాశీ సంగ్రహముల వని వివాహము చేసుకొనుటకై ఒక తెలుగు బ్రాహ్మణకన్యక కావలెను. విశములకు ఈవిధక వివాహమునకు వాడుకలెను.

ఎ. బి. (10) ఆంధ్రపత్రిక, మదరాసు.

చిత్తూరు జిల్లా

నగరియిలాకా. చవరంబాకం జాతీయోపసంఘము

జమఖర్చు	
1922 సం॥ గం॥ మే నెల ఆఖరువరకు.	
గత సంవత్సరం కలెక్టరేట్	రూ 6 17-0
తెలకు స్వరాజ్యవిధి శ్రీ గాంధీ విద్యాలయము	రూ 28-12-0
శ్రీ గాంధీ విద్యాలయము	రూ 60-0-0
డి. విద్యాలయము: కు మానేసిమునిసామి వాయుకుగారు విడిచిన భూముల వరుండి	రూ 520-0-0
డి. విద్యాలయమునకు వాగ్దాన మొత్తం	రూ 38-7-9
జిల్లా సంఘమునుంచి జమమంది యేకులు	రూ 15-0-0
చవరంబాకం యువజనసంఘము	రూ 18-0-0
వారికల్ల నమాల జమ	రూ 27-0-0
రాటుముల క్రియమున జమ	రూ 10-0-0
విద్యాలయము: కు భూములుతీయటకు, అడ్వాక్టుగా ఇవ్వడము కు గాను మానేసి ము సామి వాయుకు గారిద్దరూ అప్పుగా తీసికొన్నది.	రూ 27-0-0
జాతీయ సంఘము: కు విరాళముగా రాటుములకు గాను, మానేసి ము సామి వాయుకు గారిద్దరూ కొయ్యలు తీసుకొన్న క్రయం	రూ 748-18-9

ఖర్చు.	
నూత్తులు మాపువ్వ సంకల్పములు	రూ 66-7-0
హిందీ నేర్పించుటకు శ్రీ గాంధీ విద్యాలయము	రూ 22-0-0
ము తాపు పంపిన కు శంకరమూర్తికి	రూ 20-0-0
విద్యాలయమునకు బుక్కులు పంపించు వక్తరాలు	రూ 15-0-0
గాంధీ విద్యాలయ రాత్రిపాఠశాలకు	రూ 7-0-0
డి. విద్యాలయ రాత్రిపాఠశాలకు నూనె	రూ 27-0-0
రాటుముల క్రియము కు గాను బాకీ	రూ 18-4-0
నూది యేకులు యిచ్చిన క్రియ: బాకీ	రూ 27-0-0
జిల్లా సంఘమువారి బాకీ కల్లు	రూ 6-7-0
శ్రీ గాంధీ విద్యాలయమునకు భూములు	రూ 10-0-0
తీయటకు అడ్వాక్టు, తపాల్ నెలపుక.	రూ 2-11-9
విద్యాలయము: కు విరాళముల	రూ 520-0-0
మీను రావలసినబాకీ	రూ 786-18-9

స. జగదీశ్వర గురుకులు
సహాయ కార్యదర్శి, జాతీయోపసంఘము
మా. సర్. మహమ్మదు హబిబుల్లాగారి సంచారము

ఉదక మండలముకాక, 7:—ప్రస్తుతము తిరుమనా పల్లిలో ముమ్మగుడుగ సర్వే నెటిల్పంటు పరీక్షలు జరుగుతున్నవి. వానిని వివరము పరీక్షింపుటకు వచ్చియున్నామని తిరుమనాపల్లి జిల్లాలో సంచారమును కల్పించువాడు ప్రస్తుతమున్న పద్ధతులను మలనకేసి వ్యయమును క్రింది పరీక్షయ్యెను. 11 తేదీన నుండి ఉదకమండలములో బహుశా వారు వాడు తిరుమనాపల్లికి వచ్చినప్పటికీ 12, 13, 14, 15 తేదీలన సర్వే నెటిల్పంటు కార్యాలయములు పరీక్షింపుటకు. 14, 15 లను మానవరక కాక. అప్పుడునుండి మోగవారుగా 'ఫ్లియర్స్' స్పెషల్ స్టాఫును, పరీక్షించెను. 16 కి ముసికి ప్లెన్స్. ఉదకము అవటి సర్వే నెటిల్పంటుకావు పరీక్షించి ముసికి కురయూగు దక్షిణపున పెట్టభూములను జూచెదరు. 17 తేదీన లాల్మి కిగ్గనప్ప కావేరావల చిన భూమును జూచెదరు తిరుమనాపల్లినుండి 18 తేదీనాటి బయలుదేరి ఉదకమండలమున కేగెదరు.

Matrimonial.

Wanted a beautiful and accomplished vysva girl to marry a young vysva Sch ol Final Student "Anisetla Gotra" - Vizag Dt. Apply Match c/o Andhra Patrika Madras.

విశాఖపట్టణం కల్లా జాతీయోపసంఘము

మే నెల తాలూకు జమఖర్చు నివేదికము

జమలు	
గ. క్రిందటి నెల తాలూకు నిక	రూ 1002-3-4
2. తెలకు స్వరాజ్య విధి శ్రీ గాంధీ విద్యాలయము	రూ 28-12-0
జిల్లా ప్రచారము ప్రకృతిం	రూ 60-0-0
కాంతివేకుల దుస్తు: కు	రూ 520-0-0
3. చందాలు.	రూ 38-7-9
సామ్యచందాలు	రూ 15-0-0
జిల్లా సంఘభ్యుత్సవ చందాలు	రూ 18-0-0
4. జిల్లాల అమృతవలన పంపిణీ: నుండి	రూ 520-0-0

మొత్తం జమలు	
మొత్తం జమలు	రూ 1037-13-34
ఖర్చులు	
విశాఖపట్టణము కాంతివేకుల దుస్తు	రూ 52-0-0
కల ప్రకృతివిర శములనుండి	రూ 60-0-0
ప్రత్యేక విరాళములనుండి జాతీయ పాఠశాలకు	రూ 520-0-0
ర ప్రకృతివిర శములనుండి	రూ 38-7-9
భూములనుండి	రూ 15-0-0
ప్రచారము	రూ 18-0-0
ప్రచారము: కు ఉద్యమ	రూ 27-0-0
మకల: చివ వ్యాకవాదు	రూ 10-0-0
లకును భవనము	రూ 27-0-0

కార్యాలయము.	
ఉత్తర ప్రకృతి ములకు	రూ 2-0-0
ప్రధానముకు	రూ 18-4-0
అభిసంఖ్యలు	రూ 27-0-0
మొత్తం ఖర్చులు	రూ 1037-13-34
పూర్వపుకాక కార్యదర్శి	రూ 1002-3-4
ప్రస్తుతపుకాక కార్యదర్శి	రూ 35-0-0

పూనా లిక్ విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానసభ

సంకల్పించిన కావేరి పీఠాధిపతయ చాన్సలరుగ జగద్గురు శ్రీ శంకరాచార్యులు గారు ఇట్లు ప్రస్తావించిరి:—ప్రజలు భారత శాస్త్రవిద్యాలయముల పట్ట కార్యమున నుండవలెను సర్వతోముఖముగ ఆంగ్ల విద్య మన బుద్ధిని గరితయినకర్తయు ప్రపంచవేదమున్నది. (ప్రకృతిశాస్త్ర) శాస్త్రమునకు నూన భాగమును కలుగజేసినది. పండితుల తప్పని కష్టమగు మార్గములు కల్పించుటకు జేసెను. (ప్రకృతిశాస్త్రము (వైపు) గొప్ప తు శోధన గాంచి నది. కాని ప్రస్తుత మందు భారత విశ్వవిద్యాలయములందు లోపము లేవ యన— నైతిక ప్రయత్న లేదు. ఇది కావలయు: ని మనవారు మొలకెరుచున్నాము. విశ్వవిద్యాలయపు పని ప్రకృతికము పరీక్షలతో తృప్తికెందక యోగ్యతా కీలముగ ని జన్మ భూమి యెడ తమ భగ్యమును ప్రసించి మార్మభూమి దానత్వమును తొలగించు ధీలను తియ్యక జేయవలెనని.

భవనగిరి వార్తలు

జూన్ 6:—వొంగుల మల చెలరేయన్నాడు. 40 నంది ఆముఖపాదాలై కాక బారినలో చొగిడి దోచుకొనిరి. వొంగులు 40,000 రూప్యములను కొల్లగొనిరి. వొంగుల ప్రావధు: కు సంఘ్నము అగెను. అందులో ఒక భారతమురు చనిపోయెను. ఇద్దరు క్రాంతిములు తీగముగ తుతగాతులైరి నొంగులలో ఇద్దరు మృతులైరి. కాని వొంగుల పీరి కిరీములను తమతో తీసుకుపోయిరి. సంతాన పోలిసుదళముతో కేన్సి పోలిసు డిప్యూటీ నూపరింపె. వంటు లెక్కడికనుతో దొంగలను చెండాడుచున్నాడు.

"తెలుగు సంక్షిప్త ప్రత్యేకము"

వారు ఇల్లకదలకనే తెలుగు ముద్రాపంతు శేషుగారి భాషాసేవచేయవచ్చును. నిజమున కొక గంట పది. వివాముల క్రింది చిరునామాయ కార్డు ప్రాశంధి!
(13) కృష్ణా ప్రెస్ బ్యూరో, కాకినాడ.

చివరకా మేళ్ళు లేవ్వడము

దుగ్గులపాలిటి సంతి:- పే.మాను, నిక్కాక, శుక్రము, నిస్సత్తుర, అతిమూలము, మొదలగు వాటిని హరించుచు బలమును, యశ్వనమును, కాంతి, వీర్యవృద్ధిని, సంతానప్రాప్తిని, కలిగించు వర్షప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 ఈ డబ్బీ రు 1-4-0. వి. పి. చార్జీ 0-8-0 (8851)

కోశాపుష్ప లేవ్వడము:- ఇది చుట్టూను పోగొట్టిన కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాచయము 15 ఈ డబ్బీ రు 0-10-0, వి. పి. చార్జీ 0-7-0.

పి. పి. అ. గుర్రో, ఆయుర్వేదపరమహంస, వెంకటేశ్వరస్వామి

బహుమనము

వైద్య నిద్య

అయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య వారామణజీ శేషవజ్ర,

(8198)

27, చీబాలవాడకోడ్డు మదరాసు.

దీన బంధు.

వారపత్రిక చందా రు. 3-0-0.

ఇంచేమి ప్రయోజనము?

ఈశ్వరప్రార్థనలు, మహాభక్తుల వాక్యోత్సములు, వీరిని బోధించు కథలు, మహావీరుల చరిత్రలు, సంఘము బాగుపడుట కనుకను విషయములు, విద్యా విషయములు, దీక్షముల మొదలు, వాటినిచేరవలసినవిషయములు, కర్మసాయక పాపక్రామిక పరపతి సంఘోష్యుల విషయములు, మానవుల సదుత్తమలైన విధులు, మతవిషయములు, ప్రపంచవివిధవార్తలు, ప్రాథమిక పాఠశాల యాపాధ్యాయుల అవధులు వాటినివారణ ప్రయత్నములు, కార్మికుల తేజాభివృద్ధివిషయములు, లోకలోబోధులు, మృగపక్ష సంఘముల సమస్యలు వాటినిబాగుకై సూచనలు; అహి, పాశ్చాత్యవిషయములు, పార్లమెంటు, భౌతికశాస్త్ర సభల చర్చితాంశములు - తిక్కానములు. ఇవియే? ఇంకవివిధవిషయములు ప్రయోజనపడుచుండును. మాదిరిపత్రిక ఉచితము.

నలయువారు:- మేనేజరు,

"దీనబంధు" ఆఫీసు, మచిలీపట్నం.

ఆయులు ఎంజినులు

రెండు 3 $\frac{1}{2}$ హెచ్. పి. హార్వర్స్ ఆయులు ఎంజినులు (వాడివి) అమ్మకమున కున్నవి. ఎంజినులు బాగా పనిజేయుచు మౌనిస్థితియందున్నవి. 16 అడుగుల మాట్రింగు, రెండు పుల్లలు, పెద్ద నూనెతోట్టి, 2 $\frac{1}{2}$ అంగుళములు పంపు సహా విక్రయింపబడును. కావలసినవారు వెంటనే చూచుకొని ధరను నిర్ణయించుకొన వచ్చును.

చిరునామా

ఆంధ్ర పత్రిక

7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

(3081) "కత్తికట్టలు"

వెడకత్తి గల్లి గజము పొదుగు గలవి. పొగలెను. 1-కి రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజిఖర్చు వేరే. కలయికారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

వెదాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ ఆదేశము: "ఇంద్రప్రస్థ" వెదాపురం.

కుష్టురోగ నివారణి

యోగ్యతాపత్రములు (873)

కుష్టురోగములు నివారణ కావను అనుమానముతో వ్యాధి యొక్క స్వభావము తెలుసా? కను 18 సం॥ర ముల నుంచియు నాస్తి హితులు కొందరు 5, 6 సం॥ర ముల నుంచియు, కుష్టుము పుష్కలములేని వచ్చును, పొడలు (Coloured spots) మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిమి. వీరి "కుష్టురోగనివారణి" నేపించి రోగవిముక్తులమై చాలసఖముగా యున్నాము.

N. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంఠేరు కృష్ణజిల్లా అష్టాదశ కుష్టురోగములను, మదురైలో దీనినిమించిన దివ్యావధిము లేదు. గణములేదని ఋజువుచేయువారికి రు 116 అ బహుమానము "మా కుష్టురోగనివారణి" ఘనావిధి మాయ కుష్టురోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి జాగ్రత్త. ఒక నెల దినములకంటె అధికముగా పనిపడుమందు డబ్బా రు 6-0-0

ది రెడ్డి అండ్ కో, గోపాలపురం.

(8888-873)

కోత్తపేటపోస్టు (గోదావరి జిల్లా)

డిప్లొమా పొందిన ఆయుర్వేద చికిత్సలను, చెన్నపురి S. K. P. D. ఆసుపత్రియందు ప్రధాన డాక్టరుగా, నిఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ విద్యార్థిత్వ శీలుగుగాను నుండు ఆయుర్వేద భూషణం

పండిత యం. దొరైస్వామి అయ్యంగార్, A. K. A. C. వారి

ఆయుష్వరసాయనమ్ బలవర్ధకమగు దివ్యావధిము

ఆయుష్వము, రక్తకోశకము, ఓజస్వము, వృద్ధ్యము, బల్యము, శృంగము, మేధ్యము, ప్రసంగము, ఉద్దీపనము మొదలైన విశేషగుణములు ఈ ఒక "ఆయుష్వరసాయనమునకు" కలదు గనుక పాండురోగము, చలిజ్వరము మొదలైన వ్యాధులచేత వచ్చు బలహీనత, రక్తహీనత, పక్షివాచము, వ్యాధియారోగములు, తుషారోగము, ధాతునష్టము, ఉష్ణాదము, చులబంధము, అజీర్ణము ఈ వ్యాధిలు నివృత్తియగును. స్త్రీలు గర్భము ధరించియుండునపుడు ఆయుష్వరసాయనము కొంతకాలము క్రమముగ నేపించిన తల్లికిని గర్భమునకున్ను చాల బలము కలుగును. ధాతుఫృప్తి కలిగించును. బలహీనమైన బాలలకు ఆహారములలో ఇచ్చుటకు మిక్కిలి యుపయోగ మైనది ఆయుష్వరసాయనము. చర్మరోగములను హరించును. సెక్సాధులకు ఇదే వృత్తియ బ్రహ్మము మేహరోగలకు ముఖ్యరసాయనము. పీ॥ 1-కి 2-0-0

ఆర్యబ్రహ్మశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

(శు) మర్గోపిత్

కుష్టుము, సిపిలిస్, ఏనుగుకాలు మొదలగు చర్మవ్యాధులకు తగినదివ్యావధిములు మాకర్షణపు, యిందుకు సంబంధించిన వివరములకు వ్రాయవలెను.

The Calcutta Chemical Company Ltd., Factory & Head Office Ballvunge, Calcutta. ది కలక్తూ కెమికల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ ఫ్యాక్టరీ అండు హెడ్ ఆఫీసు బల్లిగంజి, కలక్తూ మా బ్రహ్మశాల ఈ దిగుకల విలాసదారులవద్ద వున్నవి.

(1) మెసర్లు శ్రీ కృష్ణ బ్రహ్మ, 323 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

(2) టి. ఎస్. రావుగారు, 19, డబ్బూ. పి. లెంపిల్ రోడ్డు, బసవనగుడిపోస్టు, బెంగుళూరుసిటీ.

(3) మెసర్లు, పి. సర్వేశ్వరరావు అండు సన్న రాజమండ్రి.

మలయచందనము

గనేరియా అను సెగరోగమునకు మోతారము

అధ్యము లేదు పిచికారితో పని లేదు. ఎటువైపు, కేలుపు, పచ్చ, అను మూడు విషముల సెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. స్త్రీల కుసుమ వ్యాధిలకు కూడా ఇది యోగ్యము. (1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్నిధరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmace
utical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద బ్రహ్మములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తువదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ వర్తస్యూటికల్ వర్క్స్

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు (388) బాంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెడింగు కంపెనీ, పోల్ ఏంటల్లు: కాకినాడ.

ఎచ్చట ఉన్నది? ఎచ్చట ఉన్నది? నాటకసంఘమునకు కావలసిన సామానులు ఇచ్చటనే ఉన్నది. వెదకు వారలకు. ఇచ్చటనే ఉన్నది.

లోకప్రఖ్యాతి జెందిన (141)

కె. నాదముని ఆండు సన్న,

164, చైవాబాదకోడ్డు, మదరాసు.

ఈకంపెనీ వారికల్ల నాటక సంఘమునకు ఉపయోగకరమైన నూతన జిగివా (డ్రెస్సు) లున్నవి. వింత వింత టోపాలున్నవి. రోడ్డు గొల్లు (స్వింగు) కమ్మలున్నవి. శిరస్సుకు ధరించు, చక్కదనమైన పేటాలున్నవి. కిరీటులున్నవి. మన్ని అన్నిరకముల గిల్లు ఆభరణములున్నవి. ముఖమునకు ఆద్రుకొను ఇగ్నీ ముకలకులున్నవి. మరిన్ని తయారులో నున్న సీమ పాదాలున్నవి. సీమలు వ్రాయించుకొనడానికి ఇచ్చుకలవాలోరు తనిగా తేక్కకలరు లును బ్రహ్మలున్నవి. డ్రెస్సులు తయారుచేయుచుకొ గలవారలకు పాకర్లముగా వెల్వెటున్న తని జిగివారకములున్న సప్తయి చేయించుచు వచ్చునది. లల్లకు తెలిసిన విషయమే. మరిన్ని ఇందుతోడి నాటకసంఘమునకు కావలసిన ఆర్డరు ఏదయినా తయారు చేయించి పంపబడును. ఆర్డరుతో 4 వ వంతు సొమ్ము అడ్వాన్సు పంపించవలయును. క్యాటలాగు కలయికారు అర్థజాప్తాంపు పంపిన ప.పించెదము.

తామర తైలము

తామర, తిట్ల, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు.

తామర, తిట్ల, గజ్జి మంచిది డబ్బీ -కి 0-6-0 మాత్రమే. అశోకయెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సారలు

చాచినతోడనే పోయినదని నేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. వీనిని రాచిన మంటయండితు. చర్మము నలు పెక్కదు.

అమృతాంజనము దీనిలో. మదరాసు బాంబాయి